

Rute 54 Næstved-Rønnede

Landskabsanalyse
VVM-redegørelse

Rapport 568 - 2016

Rute 54 - Næstved-Rønnede

Landskabsanalyse - VVM-redegørelse
Rapport 568 - 2016

Dato:

November 2016

Foto:

Forsidefoto: Holme-Olstrup med Toksværd i
forgrunden. Luftfoto september 2015.

ISBN (NET):

978-87-93436-49-7

Copyright:

Vejdirektoratet, 2016

SLA

Urbanity | Strategy | Landscape

Njalsgade 17B
Pakhus 2, 3. sal
DK 2300 Copenhagen S

+45 3391 1316
landskab@sla.dk
www.sla.dk

INDHOLD

01	INDLEDNING	05
02	OVERORDNET LANDSKABSKARAKTER	08
	02.1 Landskabet som helhed	10
03	NATURGEOGRAFISK ANALYSE	12
	03.1 Landskabsdannelse	14
	03.2 Terræn	16
	03.3 Vandelementer	20
04	KULTURGEOGRAFISK ANALYSE	24
	04.1 Arealanvendelse	26
	04.2 Bevoksninger	28
	04.3 Kulturhistoriske elementer	32
	04.4 Bebyggelsesstrukturer	38
	04.5 Infrastruktur og tekniske anlæg	42
05	RUMLIG OG VISUEL ANALYSE	44
	05.1 Landskabskarakterområder	48
	05.2 Visuel vurdering af linieføringerne	50
	05.3 Vurdering af linieføring A	52
	05.4 Vurdering af linieføring B	64
	05.5 Vurdering af linieføring C	70
	05.6 Vurdering af linieføring E	76
	05.7 Sammenfattende konklusion af linieføring A, B, C og E	82

INDLEDNING

Landskabsanalysen er en del af Vejdirektoratets VVM-undersøgelse for Rute 54 mellem Næstved og Rønnede.

Analysen tager udgangspunkt i landskabskaraktermetoden, som er en faseopdelt og trinvis, systematisk kortlægning af landskabet i landskabskarakterområder, som afgrænses på baggrund af naturgeografiske og kulturgeografiske undersøgelser og analyser. Arbejdet foregår dels som skrivebordsanalyse og dels som en rumlig-visuel feltanalyse.

Landskabskaraktermetoden er udviklet af Miljøministeriet og er her brugt vejledende. Den er tilpasset den specifikke kontekst og det aktuelle behov for informationer og analyser, som er relevante i forhold til indpasningen af en firesporet motorvej med hastighedsbegrænsning på 130 km/t i landskabet mellem Næstved og Rønnede.

Landskabsanalysen danner sammen med detaljerede miljøundersøgelser grundlag for vurderingen af forslagene. Den er således et arbejdsredskab, som i sidste ende er med til at begrunde fravalget af ikke-anbefalelsesværdige forslag og understøtte udpegningen af alternative forslag.

Der er tale om fire forslag kaldet A, B, C og E.

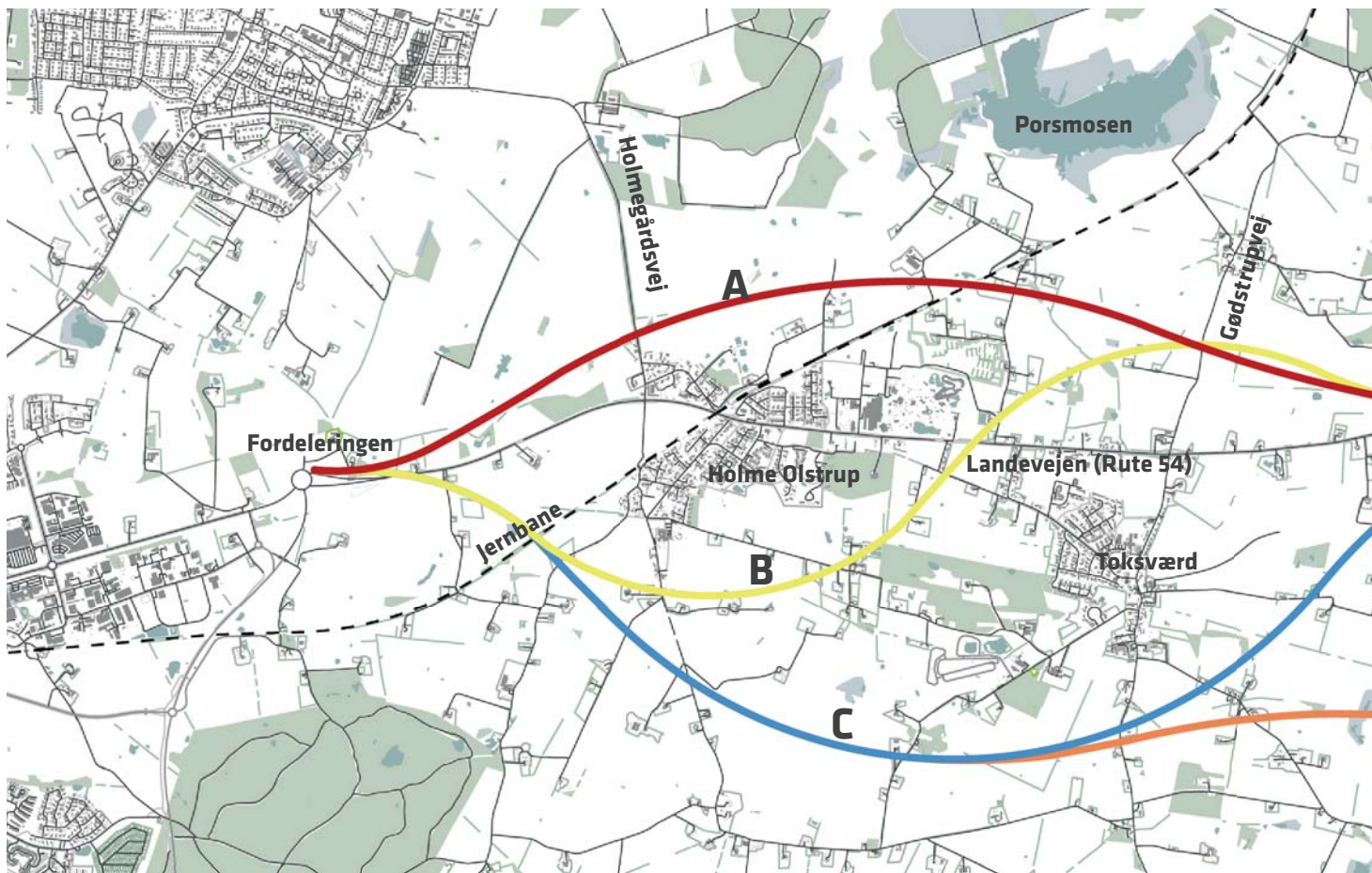
Forslag A løber nord for den eksisterende Rute 54 med tilslutning ved det eksisterende tilslutningsanlæg ved Rønnede.

Forslag B løber syd om Holme Olstrup og krydser den eksisterende Rute 54 mod nordøst mellem Holme Olstrup og Toksværd. Forløbet på den østlige del af strækningen er identisk med A.

Forslag C løber syd om Holme Olstrup og Toksværd frem mod Boserup. Forløbet på den østlige del af strækningen er identisk med forslag A og B.

Forslag E løber syd for den eksisterende Rute 54 på hele forløbet med tilslutning til Sydmotorvejen syd for Rønnede i et nyt motorvejskryds.

Alle fire forslag tager udgangspunkt i den nye rundkørsel (fordelerring) ved den nordlige omfartsvej i Næstved. Desuden undersøges en variant, hvor forslag B, C og E tilsluttes Ring Øst ved Øverup.

Kort med alle 4 forslag

Kortmaterialet for landskabskarakteranalysen er i den store skala behandlet således, at forslagene bliver belyst til og med 1 km fra det yderste tilkoblingspunkt i nord og syd. Undersøgelsesområdet for landskabsanalysen strækker sig derfor fra Gødstrup Enghave i nord til Nørre Tvede i syd. Fra Næstved i vest til Rønnede i øst.

De fire forslag kommenteres under kapitel 5, rumlig og visuel analyse, som en del af den rumlige og visuelle analyse af landskabet.

OVERORDNET LANDSKABSKARAKTER

1

LANDSKABET SOM HELHED

LANDSKABET SOM HELHED

HERREGÅRDSLandskab

Landskabet mellem Rønnede og Næstved er et herregårdslandskab med store marker og skove, levende hegn og mange vejtræer. De få bygninger og huse i området ligger spredt ud i landskabet i form af solitære landejendomme og landsbyer. De største landsbyer er Holme-Olstrup og Toksværd. Landskabet rummer desuden tre herregårde, som enten er beliggende i selve undersøgelsesområdet eller udmiddelbart udenfor undersøgelsesområdet og med jordbesiddelser indenfor undersøgelsesområdet.

Landskabet fremstår som et svagt bølget grønt tæppe med lange kig på tværs opbrudt af spredte gårde, vådområder, levende hegn og lunde. I den østlige del af undersøgelsesområdet domineres landskabet af et markant bånd af skove, der skærer gennem området fra nord til syd. Terrænet er her mere kuperet med mange små skift mellem bakker og lavninger, og skovene er præget af mange vandløb og søer. Mod nord antager landskabet en fladere karakter med åer og moseområder.

Sjællands største vandsystem, Susåen, har sit udspring øst for undersøgelsesområdet og krydser undersøgelsesområdets nordøstlige hjørne. Åen har - ud over vandløbene ved udspringet - et tilløb, Jydebækken, som krydser gennem undersøgelsesområdet vest om Holme-Olstrup fra Kalby i syd til Porsmosen i nord. De to å-forløb i undersøgelsesområdet løber i hver sin ådal og møder hinanden ved Rødebro, nordøst for Holmegaard Gods. Rumligt og visuelt er selve åerne af mindre betydning, da vandspejlet på disse strækninger knap er synligt, mens selve ådalene opleves som lavninger i landskabet.

Den primære infrastruktur i området udgøres af Rute 54 (herefter omtalt som Landevejen) og jernbanen. Landevejen forbinder Næstved og Rønnede og kobler sig på Sydmotorvejen. Jernbanen forbinder Næstved med Køge og hovedstadsområdet. Derudover gennemskæres området af et netværk af smalle småveje. Andre tekniske anlæg som højspændingsledninger, vindmøller og sendemaster præger især området syd og vest for Holme-Olstrup.

2

Spredte gårde og husmandssteder set mod nord-øst fra Kalbyvej.

3

Herregårdslandskab nord for Sparresholm set mod nordøst fra Sørupvej. Denderup Vænge t.h.. Vejtræer langs Denderupvej i forgrunden.

4

Udsigt over lave enge set fra Rødebro, hvor Jydebæk og Suså møder hinanden. Jydebæk i forgrunden, Porsmose i baggrunden.

NATURGEOGRAFISK ANALYSE

5

LANDSKABSDANNELSE
TERRÆN
VANDELEMENTER

LANDSKABSDANNELSE

Landskabet mellem Næstved og Rønnede er præget af træk fra sidste istid - Weichsel Istid - med flere høje plateauer og følgende lavereliggende områder imellem disse. Grundtrækkende blev skabt af forskellige isfremstød i Midt og Sen Weichsel (for ca. 50.000-11.500 år siden).

HØJDEDRAG

Det fremtrædende bakkeparti i undersøgelsesområdet østlige del er resterne af en randmoræne, som blev skabt af Hovedfremstødet under Sen Weichsel. Randmorænen opstod, idet den fremrykkende gletcher skubbede materiale, bestående af kalksten og tidligere istidsaflejringer, foran sig. Derved blev materialet presset sammen til en markant randmoræne. Randmorænen blev efterfølgende udglattet og sløret af Det Ungbaltiske Fremstød, men dens form står stadig idag som et fremtrædende bakkeparti i landskabet. Stedvist har smeltevand skåret tydelige kløfter i bakkerne, hvoraf Svenskekløften i Hesede Skov er et særligt besøgt udflugtsmål.

ISSØLANDSKAB

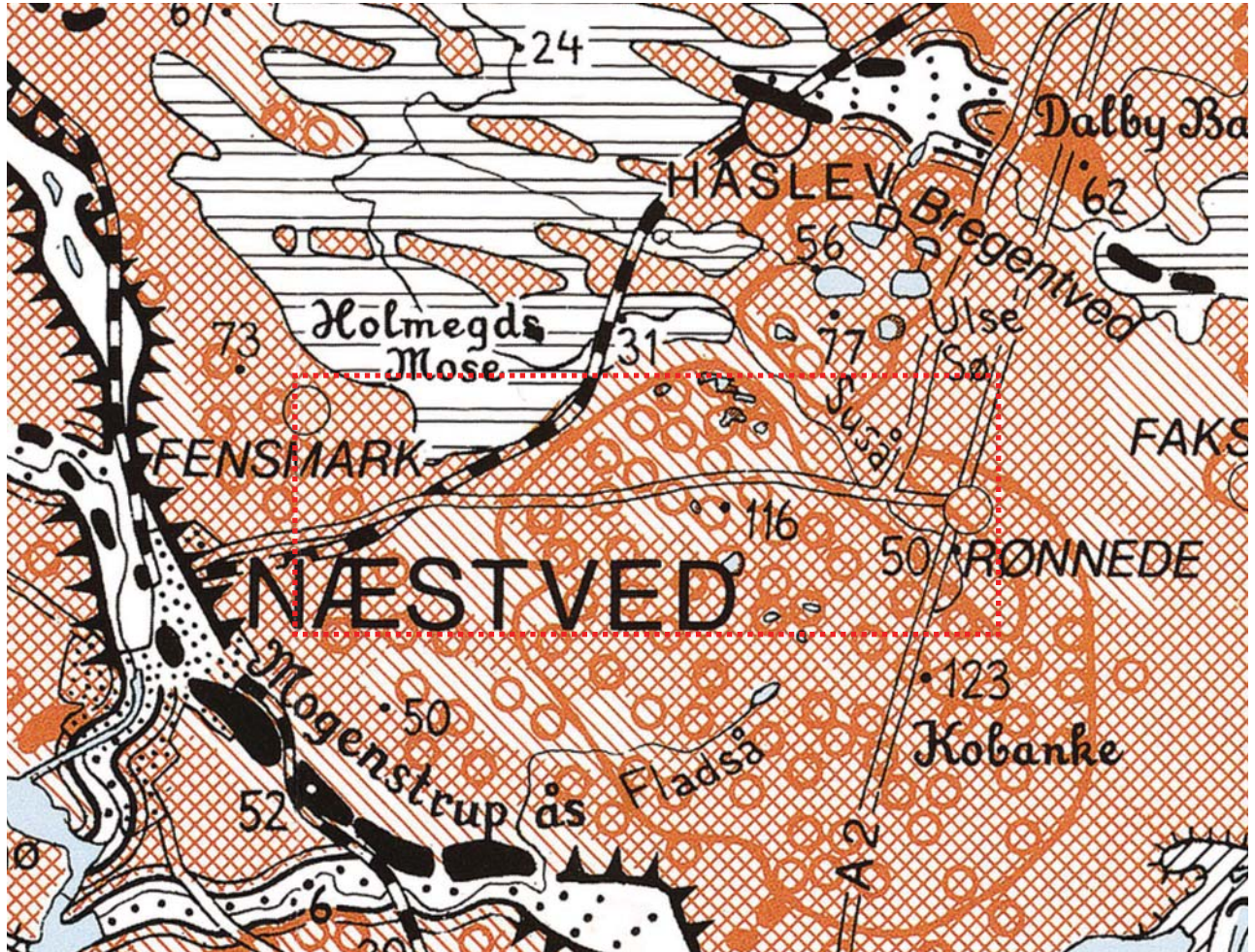
Det flade, lavtliggende landskab mellem Gødstrup og Fensmark blev skabt i forbindelse med dannelsen af førnævnte randmoræne, idet gletcheren hentede en del af det materiale, som randmorænen blev opbygget af, fra dette område. En senere lavtliggende issø har siden resulteret i dannelsen af Holmegaard Mose og Porsmose.

BUNDMORÆNELANDSKAB

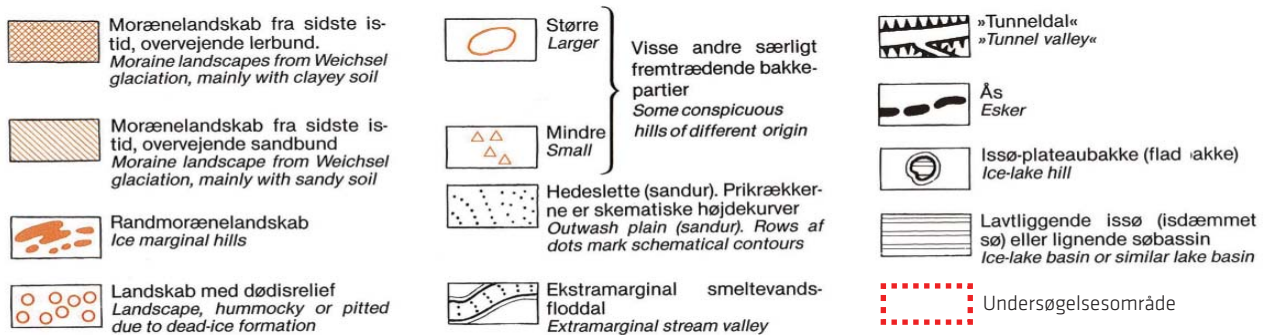
Det øvrige landskab er et let bølget bundmorænelandskab, skabt af gletcherens sedimentaflejringer. De dominerende jordtyper er her sandblandet lerjord og lerblandet sandjord.

DØDISRELIEFFER

Højdedraget og bundmorænelandskabet indeholder flere dødisrelieffer. Disse er dannet af små løsrevne gletcherstykker - dødis - tildækket isolerende moræneaflejringer, som forsinket smeltningen. Efterhånden som isen smelter, efterlades landskabet let bakket med huller eller småsøer.

Udsnit fra Per Smeds "Landskabskort over Danmark, Sydsjælland". Uden skala.

TERRÆN

Overordnet set falder terrænet i undersøgelsesområdet fra øst mod vest. Terrænet ligger i sit laveste punkt ved Næstved i kote 10 og i sit højeste punkt på højdedraget i Storskov mod øst i kote 117. Sydøst for undersøgelsesområdet ligger desuden Sjællands højeste naturlige punkt "Kobanke" med 123 m.o.h.

DET STORE PLATEAU - HØJDEDRAGET

Højdedraget i den østlige ende af undersøgelseskorridoren opleves som et stort plateau. Terrænet er meget kuperet og når i syd mere end 100 meter over havets overflade. Dog er en stor del af højdedraget skovklædt og opleves derfor på afstand ikke så markant. Inde i skovene ses de dybe smeltevandskløfter, som er skåret ind i morænebakkerne, og flere dødishuller er her omdannet til karpesøer.

Mod nordvest rejser et mindre højdedrag sig, med Fensmark centralt placeret på plateauet. Mod syd ses et mindre plateau omkring Kalby Ris.

DET FLADE LANDSKAB

I den vestlige ende af undersøgelseskorridoren flader landskabet mere ud og fremstår som et svagt bølget landskab med lange kig og med en gennemsnitlig terrænhøjde omkring 40 m.o.h.

Nord for Holme-Olstrup flader landskabet helt ud mod Porsmose og Holmegaard Mose. Her slynger Jydebækken sig et nord-sydgående forløb. Nord for Vester Egede løber Susåen i en bred, lavtliggende ådal, som kiler sig ind i en åbning i højdedraget.

MARKANTE OVERGANGE

Flere steder i landskabet opleves markante terrænovergange. Nord for Ravnstrup/Gødstrup opleves en markant overgang mellem den højere moræneflade og det bagvedliggende lavere issø-landskab. Nord for Vester Egede opleves overgangen mellem højdedraget og Susåens brede, lave ådal. Ved Toksværd fornemmes overgangen mellem højdedraget mod øst og det lavereliggende bundmorænelandskab ved Holme-Olstrup.

6

Overgang mellem fladt, let bølgende landskab og højereliggende plateau. Kalbyvej set mod øst. Ærtebjerggård i mellemgrunden.

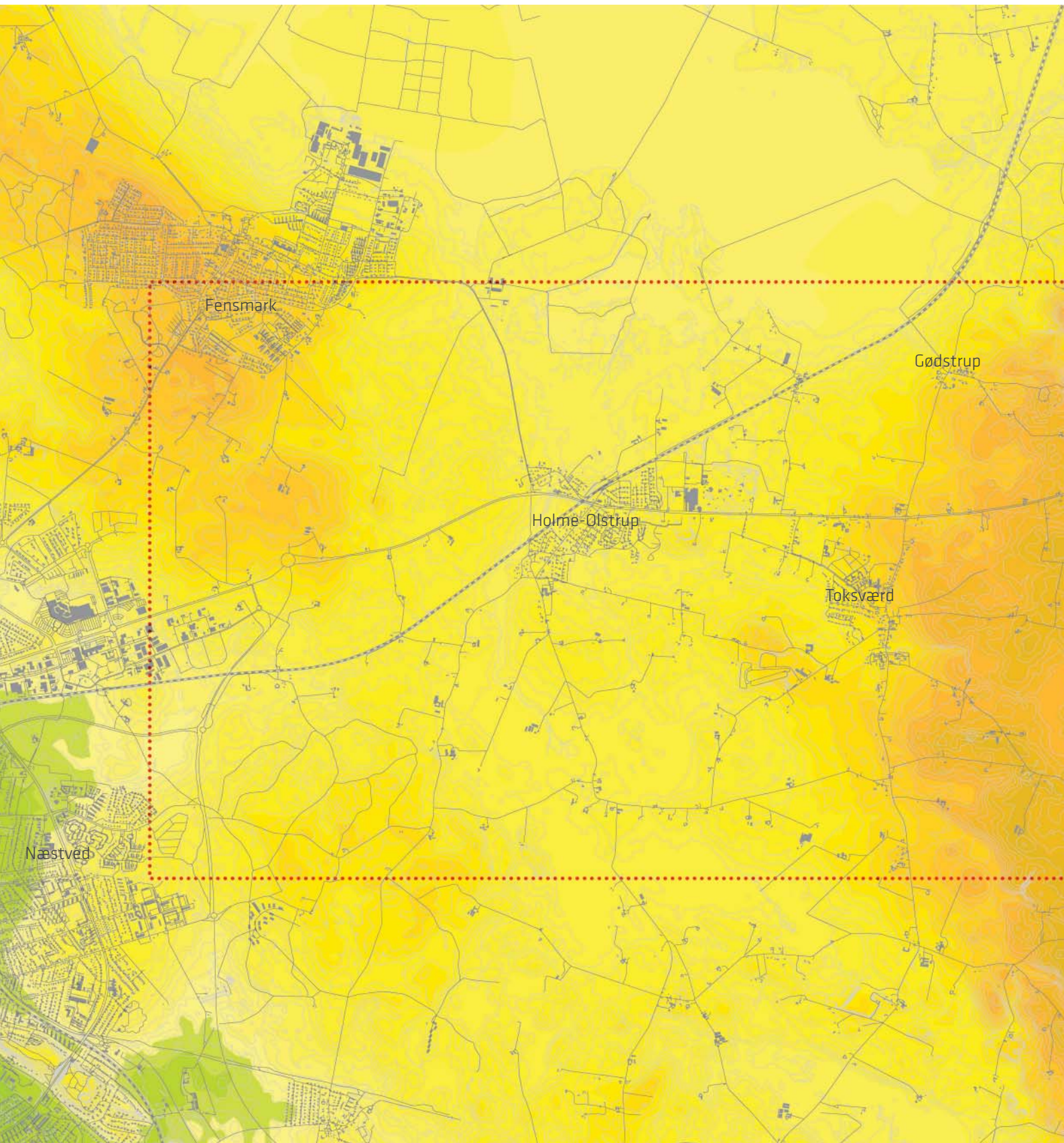
7

Udsigt over bølgende, svagt faldende terræn, set mod nordvest fra Sørupvej. Rute 54 anes i baggrunden t.h.

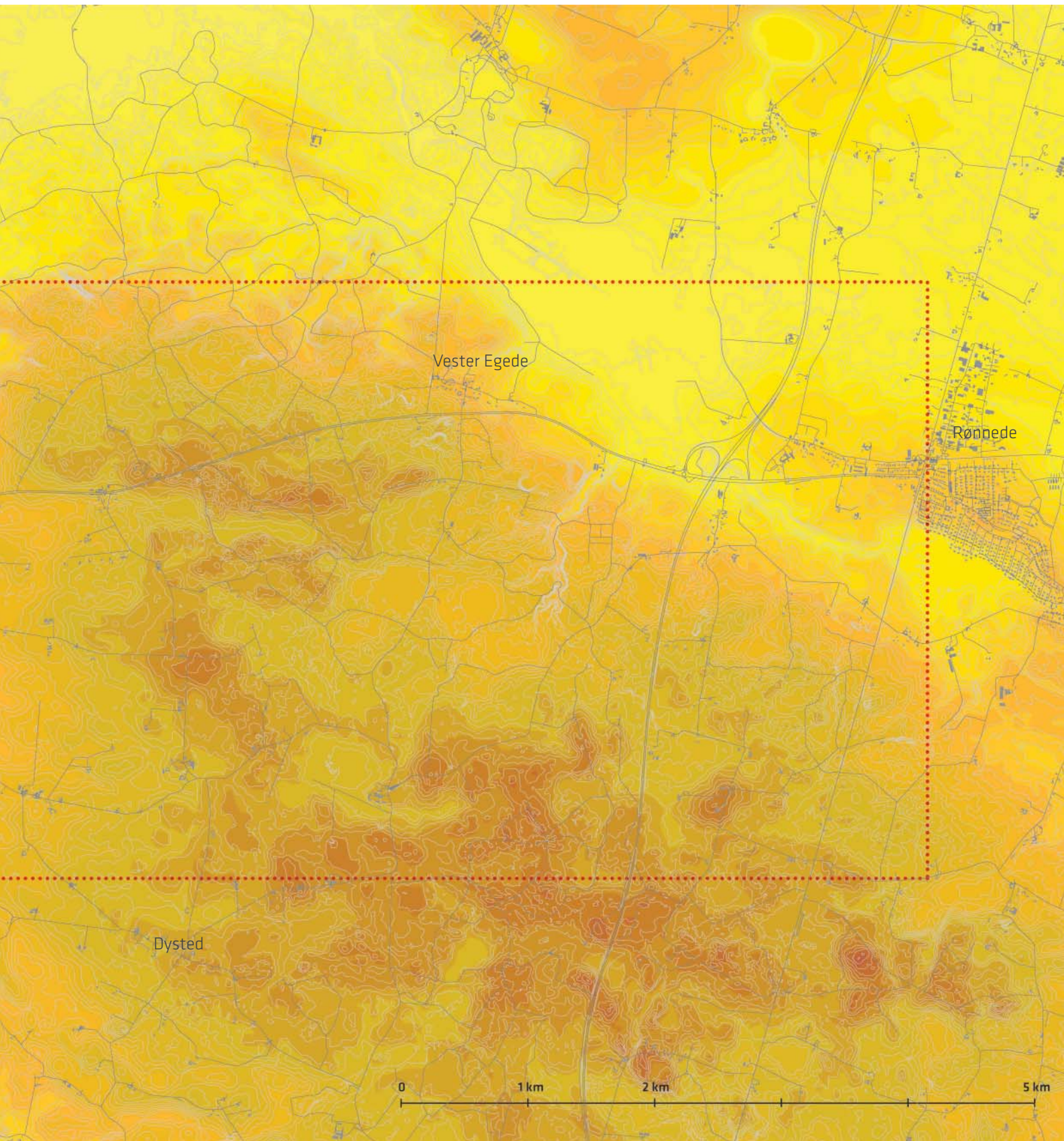

8

Udsigt over lavtliggende marker og Jydebæk nord for Holme-Olstrup set fra Bag Banen.

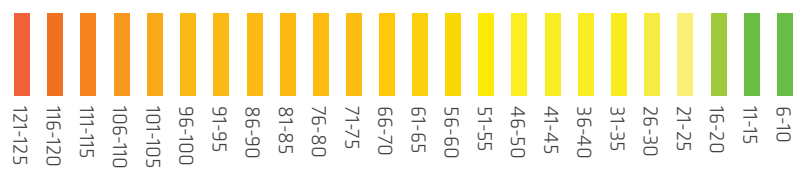
TERRÆN

Højde- og dybdemodel: GEUS

undersøgesområde

VANDELEMENTER

VANDLØB

De primære vandløb i landskabet er Susåen og Jydebæk. Dertil kommer et stort netværk af bække og grøfter i skovområderne samt et mindre antal vandløb og grøfter i det åbne landskab, blandt andet Brødebæk, som har sit udspring i Denderup Vænge, og møder Susåen i undersøgelsesområdets nordøstligste hjørne.

Susåen krydser undersøgelsesområdets nordøstlige hjørne og løber nord for undersøgelsesområdet. Suså møder ved Rødebro Jydebækken, som krydser gennem undersøgelsesområdet vest om Holme-Olstrup fra Kalby i syd til Porsmosen i nord. De to å-forløb i undersøgelsesområdet løber i hver sin ådal, og er begge udrettet på store strækninger. Mens åernes vandspejl knap nok er synlige, opleves selve ådalene som lavninger i landskabet, særligt nord for Landevejen.

MOSER OG ENGSØER

I det lave landskab nord for Landevejen og Holme-Olstrup findes findes et langstrakt moseområde bestående af henholdsvis Holmegaard Mose og Porsmose. Porsmosen fremstår som langstrakte engflader, mens Holmegaard Mose opleves som skov i landskabet. Syd for Porsmose findes søen Gødstrup Enghave, som i 2003 blev genskabt ved at afbryde den tidligere udpumpning af vand fra det lavtliggende område.

KARPESØER OG ANDRE SMÅSØER

På det store plateau, som overvejende er dækket af skov, findes flere småsøer, hvor dødis fra sidste istid resulterede i lavninger i terrænet. I Hesede Skov og Denderup Vænge blev flere sådanne lavninger omdannet til karpesøer i 1500-tallet.

I landskabet syd for Holme-Olstrup findes desuden flere småsøer og mindre vådområder, ligeledes i tilknytning til lavninger skabt af dødis.

9

I den nordligste del af undersøgelsesområdet løber Susåen i en markant lavning. Selve Susåens forløb, som her er genslynget, anes kun knapt i landskabet.

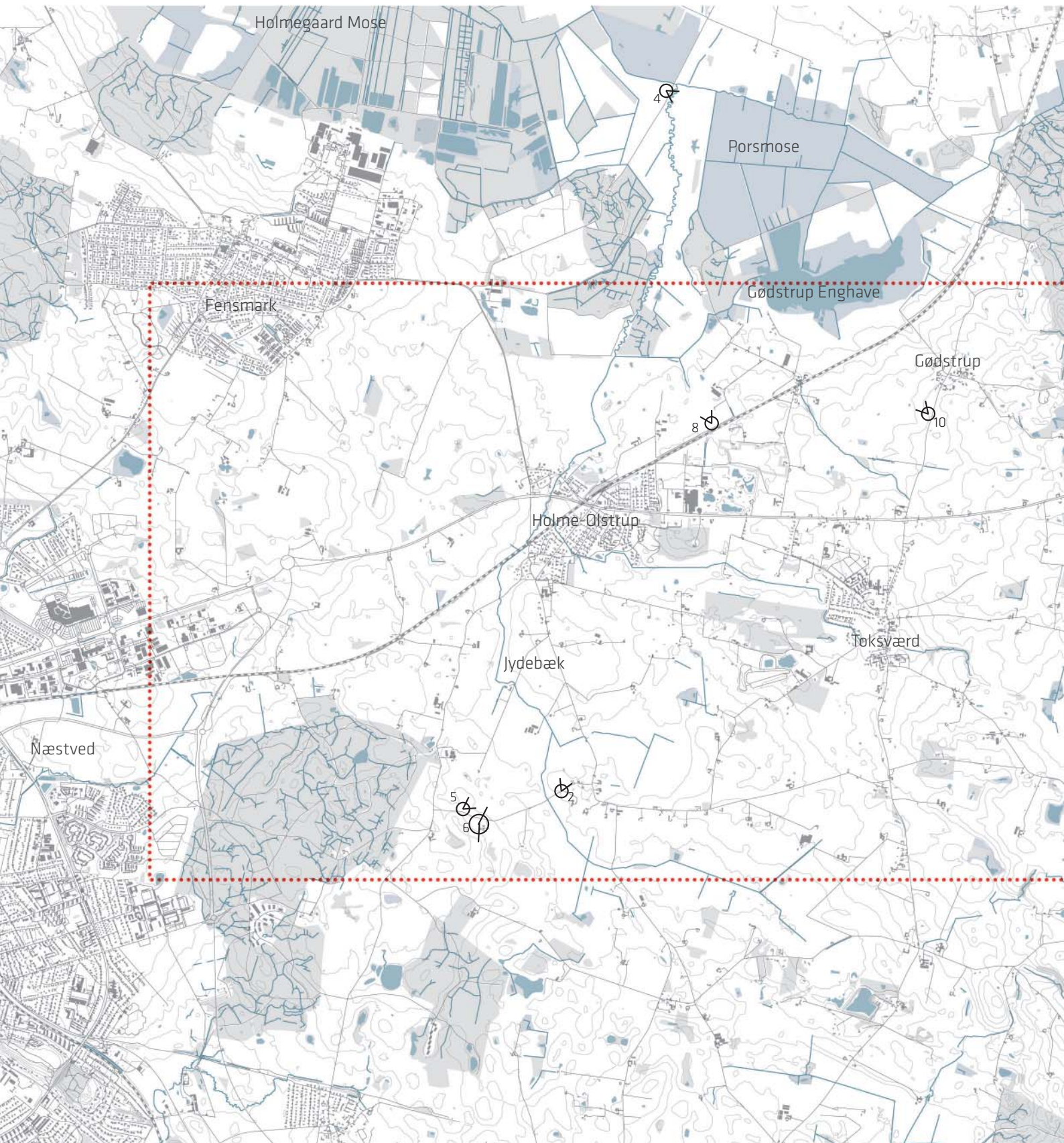
10

Gødstrup Enghave set fra Gødstrupvej.

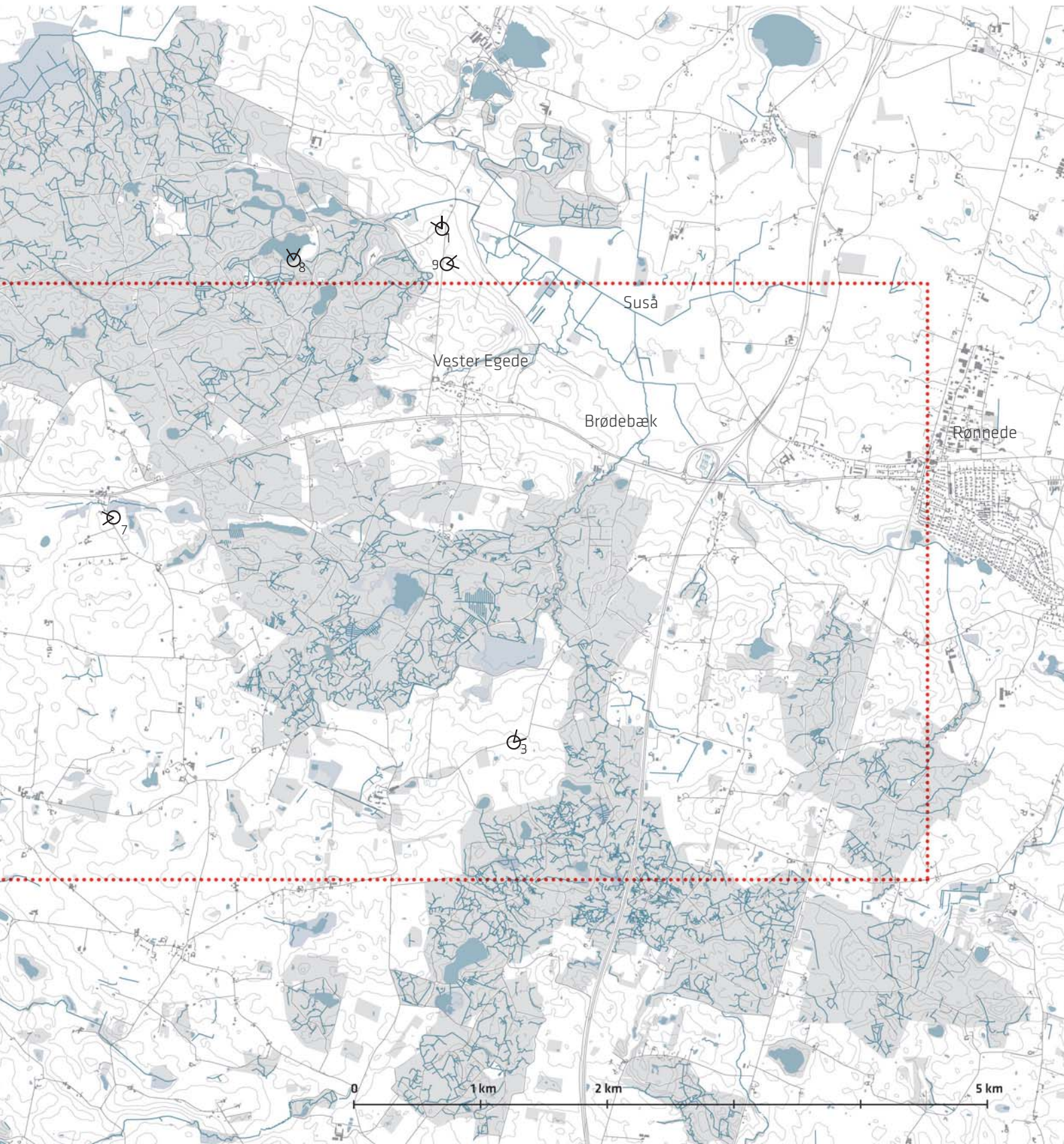

11

Karpesø i Hesede Skov.

TEMAKORT - VANDELEMENTER

- Vandløb
- Vådområde
- Sø

- Skov
- Undersøgelsesområde
- Fotostandpunkt

KULTURGEOGRAFISK ANALYSE

12

AREALANVENDELSE
BEVOKSNINGER
KULTURHISTORISKE ELEMENTER
BEBYGGELSESTRUKTURER
INFRASTRUKTUR OG TEKNISKE ANLÆG

AREALANVENDELSE

OPDYRKET LANDBRUGSLAND

Undersøgelsesområdets åbne landskab er fortrinsvis opdyrket landbrugsland med mange solitære gårde, der overvejende fordeler sig i landskabet syd for den eksisterende rute 54.

Kalby Ris, Hesede Skov og Denderup Vænge drives alle som produktionsskove. Det ses særligt tydeligt i Hesede Skov og Denderup Vænge, som er sammensat af forskelligaldrede parceller af varierende løv- og nåletræer. Langs Landevejen ses eksempelvis flere nyplantede parceller med nåletræer.

LANDSBYER

Undersøgelsesområdet rummer en række mindre landsbyer, hvoraf Holme-Olstrup og Toksværd er de største. Flere landsbyer har omkringliggende marker, som fortsat idag markerer stjerneudskiftninger fra udskiftningstiden. Særligt digerne omkring Gødstrup og Toksværd danner velbevarede mønstre og markerer tydeligt disse udskiftninger.

HERREGÅRDE

Indenfor eller tæt på undersøgelsesområdet ligger de store herregårde Holmegaard Gods, Sparresholm og Gisselfeld Kloster med deres omkringliggende jorder. Herregårdene omkranses af træplantninger, som kun tillader enkelte kig ind mod hovedbygningerne. Sparresholm, som ligger i selve undersøgelsesområdet, ligger nærmest i en tidslomme omkranset af skov på tre sider, uden tekniske anlæg og med meget få asfalterede veje.

REKREATIVE OMRÅDER

Undersøgelsesområdet rummer flere forlystelsesområder. Mellem Rønnede og motorvejen ligger Rønnede golfklub og vest herfor, på modsatte side af Sydmotorvejen, ligger Camp Adventure, som tilbyder trætopklatring. Endelig findes i Holme-Olstrups østlige kant Bonbonland, der markerer sig tydeligt med sit genkendelige tårn, som strækker sig op over de omkringliggende trætoppe.

Opdyrket landbrugsland med spredt bebyggelse syd for Toksværd. Nr. Tvedevej i forgrunden møder Kalbyvej og Sandvej i baggrunden.

BEVOKSNINGER

SKOVE

Landskabet mellem Næstved og Rønnede rummer et vigtigt grønt element i form af en stor nord-syd-gående skov af varierende bredde, der fylder toppen af det østlige højdedrag. Skoven drives som produktionsskov og er en del af et bånd af skove, der rejser sig fra Præstø Fjord i syd til Holmegårds Mose i nord. Skovens grænse markeres langs vest og syd af et stendige.

Særligt Hesede Skov rummer smukke skovlandskaber med varieret terræn med skovklædte bakker og skovsøer. Terrænet er stærkt kuperet med dødisprægede sandede morænebakker, der i syd når 100 m.o.h. Mange af dødishullerne i øst er omdannet til karpedamme. Smeltevand har skåret dybe kløfter i bakkerne, hvoraf Svenskekløften er et særligt besøgt udflugtsmål. Øst herfor ligger Paradishaven, en rest af en tidligere planteskole, med sjældne træer og urter.

Kalby Ris i undersøgelsesområdets sydvestlige hjørne drives ligeledes som produktionsskov.

Undersøgelsesområdet indeholder desuden flere mindre, spredte skovparceller og tilgroede vådområder, som opleves som små skovparceller og lunde.

LEVENDE HEGN

Området indeholder levende hegn, som opdeler markfelterne. En betydelig andel heraf vokser på fredede jord- og stendiger og har en selvgroet karakter.

De levende hegn bidrager til oplevelsen af at færdes i et skovrigt landskab, og optræder desuden flere steder som sigtelinjer eller visuelle barrierer. Langs den nordsydgående vejstrækning mellem Holme-Olstrup og Holmegaard afskærmer lave levende hegn eksempelvis for udsyn over det åbne landskab.

VEJTRÆER OG ALLÉER

Landskabet rummer mange vejtræer langs de smalle småveje, særligt langs Kalbyvej. I forbindelse med Sparresholm, Gisselfeld og flere gårde ses i øvrigt alléer, som leder op til bygningerne.

13

Vejtræer langs Kalbyvej.

14

Solitære træer og levende hegn. I baggrunden levende hegn på fredet jorddige, som kobler sig på Hesede Skov. Set fra Gisselfeldvej.

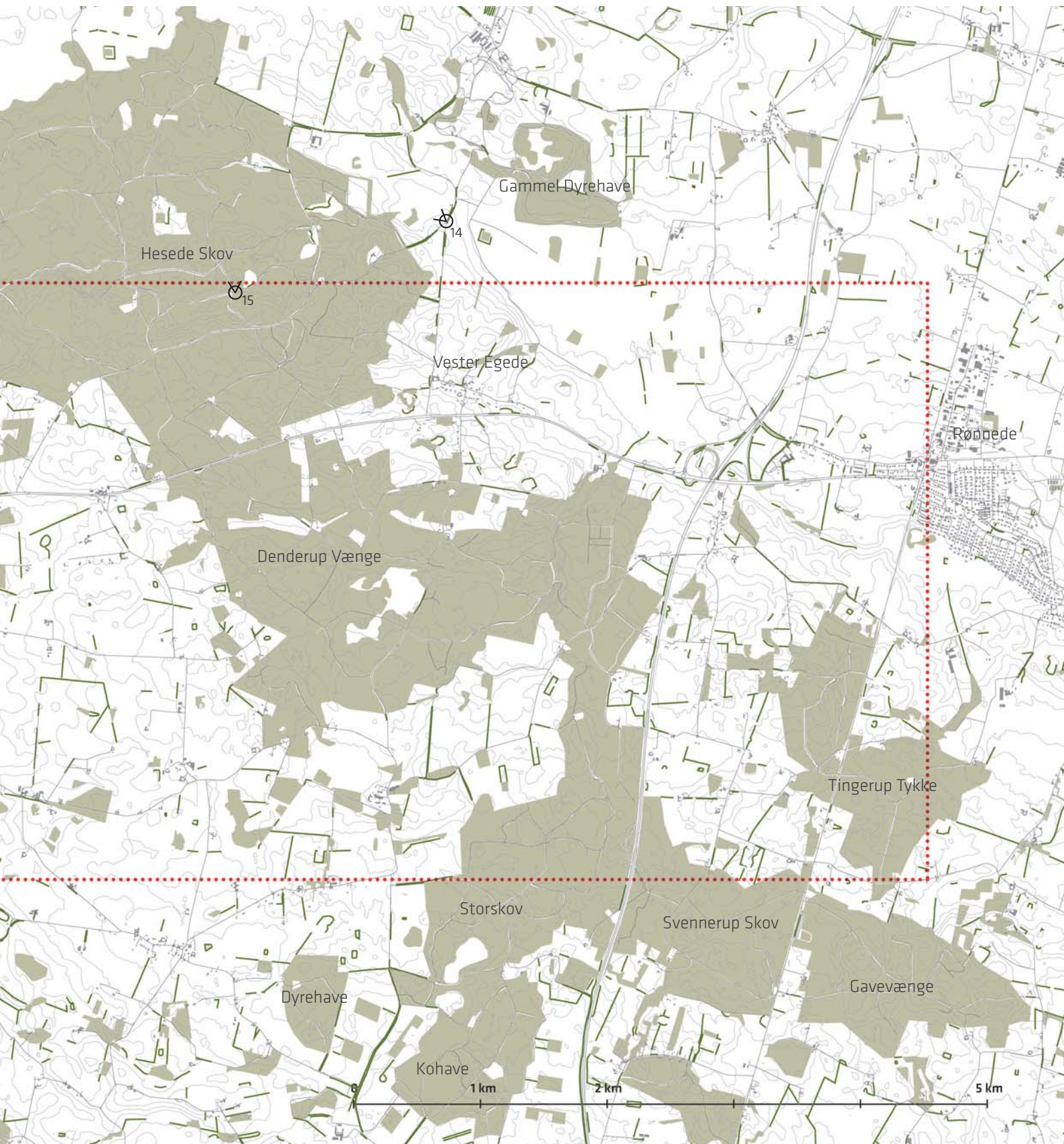

15

Hesede Skov rummer mange interessante og smukke skovlandskaber, men dyrkes som en produktionsskov.

TEMAKORT - BEVOKSNINGER

 Levende Hegn

 Fotostandpunkt

 Skov

 Undersøgelsesområde

KULTURHISTORISKE ELEMENTER

Landskabet mellem Næstved og Rønnede rummer mange kulturhistoriske elementer, som formidler historier om, hvordan området har fundet anvendelse siden oldtiden.

FORTIDSMINDER

Nord for Vester Egede og sydvest for Holme-Olstrup findes flere gravhøje, bl.a. stendysser og rundhøje, som kan dateres til bl.a. stenalderen. Enkelte er let genkendelige, mens andre er tilgroede og derfor - og på grund af deres ringe højde - mest af alt fremstår som krat eller småskov. Stavnshøj nord for Vester Egede hører blandt de mest synlige fortidsminder i undersøgelsesområdet.

I både Holmegaards mose nordøst for undersøgelsesområdet og Porsmose, som ligger umiddelbart nord for selve undersøgelses-området, er der desuden tidligere fundet rester af bopladser fra ældre stenalder. Jævnfør i øvrigt Miljøkortlægningen, kapitel 5 "Arkæologi og kulturarv".

LANDSBYKIRKER

Holme-Olstrup, Toksværd og Vester Egede har hver deres landsbykirke, som vidner om landsbyernes oprindelsestidspunkt. Kirkerne i Holme-Olstrup og Toksværd dateres til begyndelsen af 1100-tallet. Begge er hvidkalkede med rødt tegtag, og kirketårnene kan ses fra det åbne landskab. Vester Egede Kirkes datering er mere usikker, men den nævnes første gang i litteraturen i anden halvdel af 1300-tallet. Kirken fremstod hvidkalket med rødt tegtag, indtil den blev ombygget i anden halvdel af 1800-tallet. Idag fremstår den med røde mursten og rødt tegtag. Kirkens tårn står kun tydeligt frem i landskabet nordøst for landsbyen.

JORD- OG STENDIGER

Landskabet indeholder mange fredede jord og stendiger, som markerer (nuværende eller tidligere) markskel og ejergrens. Heraf er flere idag bevoksede med levende hegn og pletvise selvsåede træer og buske.

Langs øst- og sydsiden af Hesede Skov og Denderup Vænge markeres overgangen mellem skov og åbent land af tydelige stendiger. Ligeledes findes flere stendiger indei skovene.

Ved Gødstrup opdeler et antal jorddiger den opdyrkede jord

16

Kulturhistoriske minder; gamle solitære egetræer i tilknytning til Gisselfeld Kloster. I baggrunden en stendysse fra stenalderen. Set fra Gisselfeldvej.

17

Stavnshøj, en rundhøj fra oldtiden hører til blandt de mest synlige fortidsminder i undersøgelsesområdet. Højen er omtrent 3,5 m høj og 30 m i diameter.

18

Fredet stendige afgrænser Denderup Vænge. Set fra Landevejen.

KULTURHISTORISKE ELEMENTER

omkring landsbyen i et tydeligt stjerneudskiftningsmønster. Dermed kan jorddigerne dateres tilbage til slutningen af 1700-tallet eller det tidlige 1800-tal. Også ved Toksværd ses jorddiger i et stjerneudskiftningsmønster, dog mindre veldefineret.

HERREGÅRDE

Holmegaard Gods og Gisselfeld Kloster ligger på grænsen eller netop udenfor undersøgelsesområdet, men deres jorder rækker ind i selve undersøgelsesområdet. Indenfor undersøgelsesområdet, umiddelbart syd for Denderup Vænge, ligger Sparresholm. Historisk set har herregårdene haft stor indflydelse på, hvordan landskabet er blevet formet, og deres hovedbygninger med omkringliggende landskaber står idag som særlige kulturhistoriske helheder. Fælles for de tre herregårde er, at hovedbygningerne er omkranset af beplantning, så der kun er få kig ind til bygningerne.

Sparresholm kan, i sin nuværende form, dateres til begyndelsen af 1600-tallet. Holmegaard Gods nord for undersøgelsesområdets vestlige hjørne kan dateres tilbage til begyndelsen af 1300-tallet, dog kan den nuværende hovedbygning dateres til 1600-tallet. Gisselfeld Kloster, som ligger nordøst for Hesede Skov, lige udenfor for undersøgelsesområdet, kan dateres til midten af 1500-tallet. Flere af Gisselfelds ejendomme - Gisselfeldhusene - i og omkring Hesede Skov har et særligt karakteristisk arkitektonisk udtryk, som markerer tilhørsforholdet til Gisselfeld Kloster; særlige træudskæringer af dyremotiver, hvidkalkede mure og rødmalet træværk i udskæringer og bindingsværk.

19

Fredet jorddige fra udskiftningstiden markerer stjerneudskiftningen ved Gødstrup. Gødstrup Enghave i baggrunden. Set fra Gødstrupvej.

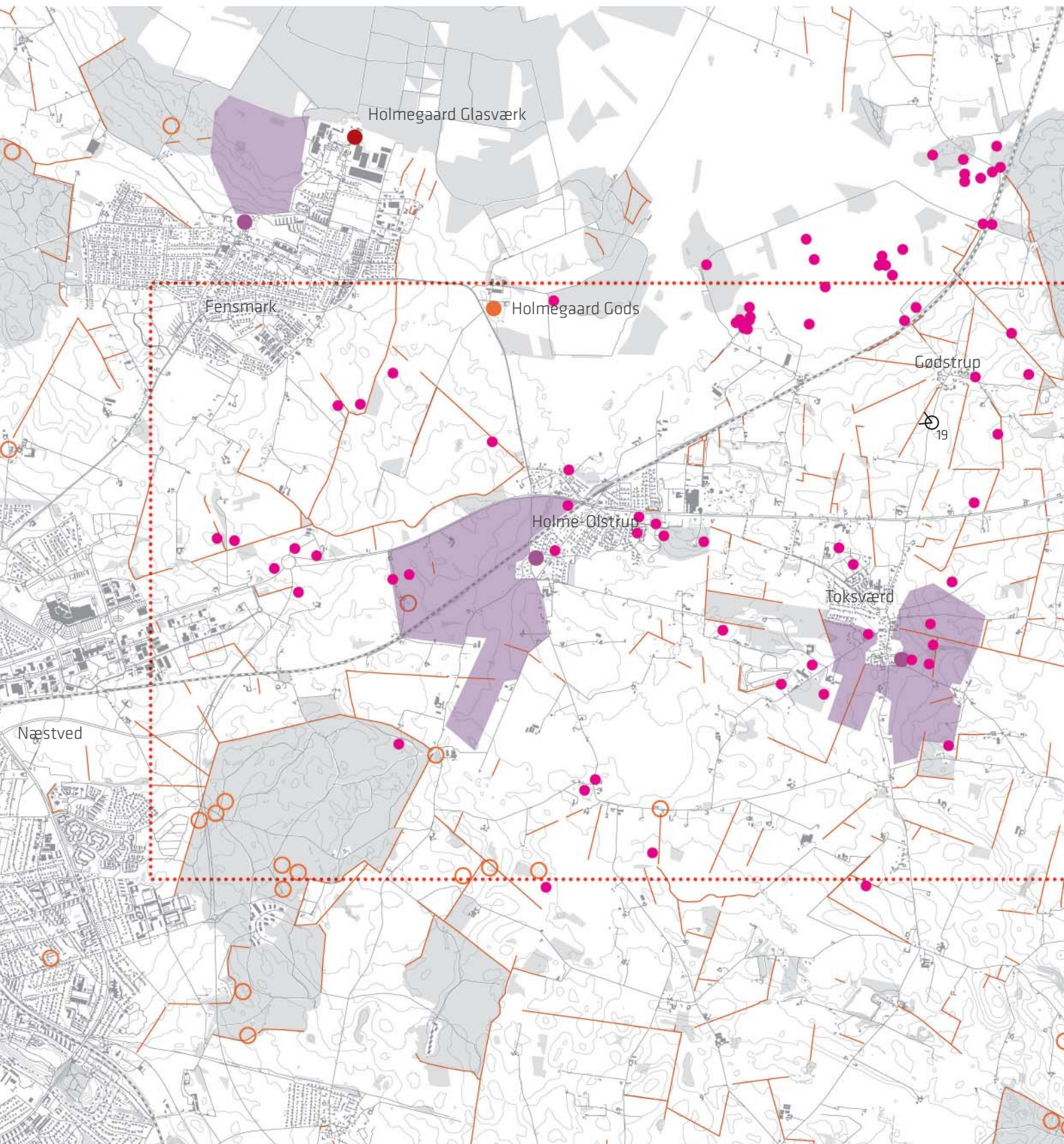
20

Sparresholm er omkranset af beplantning og ligger derfor skjult i det omkringliggende landskab. Luftfoto set mod syd. Denderup Vænge i forgrunden.

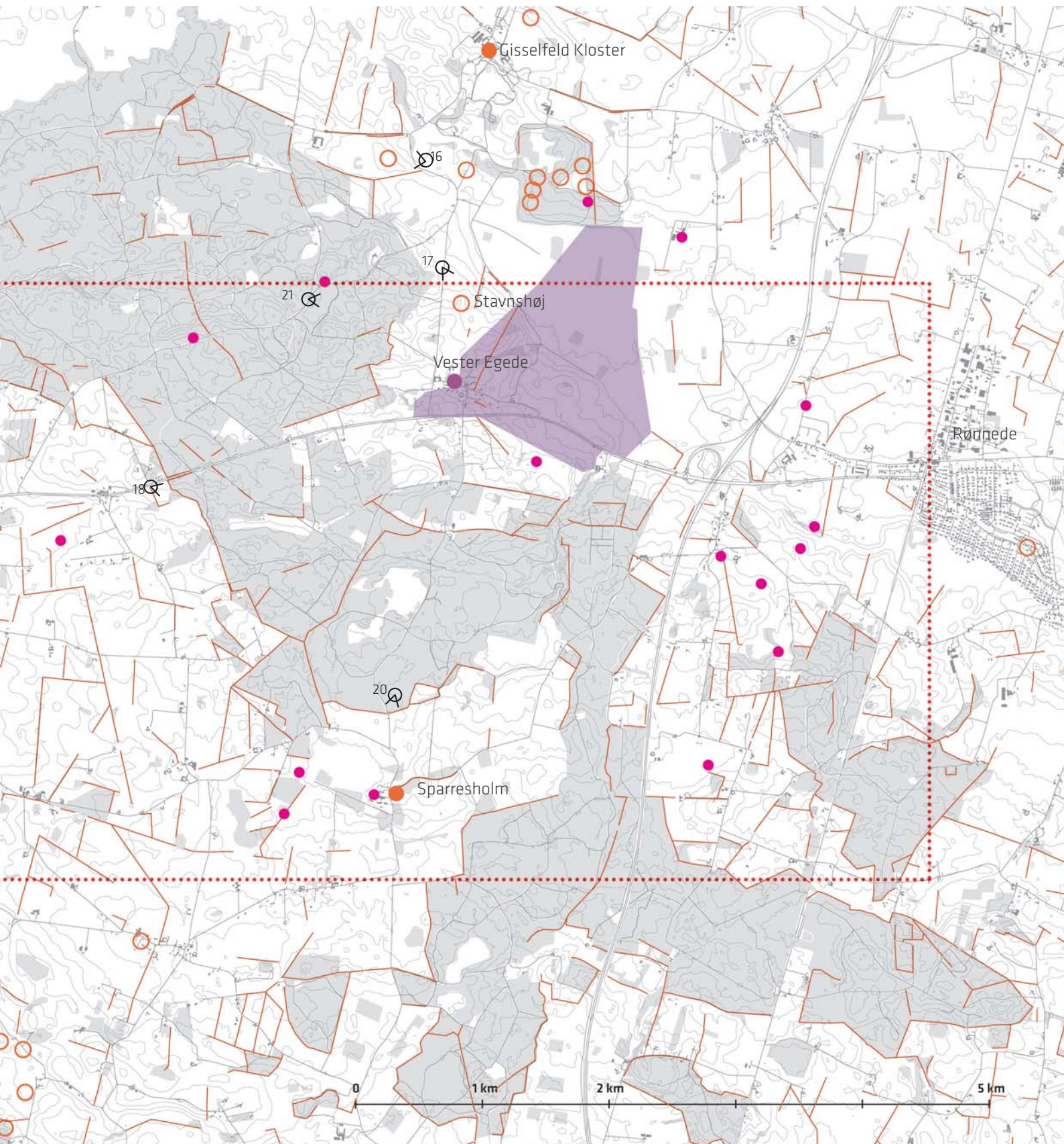

21

Et typisk Gisselfeldhus med rødmalet træværk, hvidkalkede mure og træudskæringer. Set fra Villa Gallinavej i Hese Skov.

TEMAKORT - KULTURHISTORISKE ELEMENTER

	Fredede jord- og stendiger		Holmegaard Glasværk / Skorsten		Kirketårnes synlighed i landskabet
	Fortidsminder med fredningszone		Landsbykirke		Skov
	Fortidsminder uden fredningszone		Herregård		Undersøelsesområde
					Fotostandpunkt

BEBYGGELSESSTRUKTURER

BYMÆSSIG BEBYGGELSE

Landsbyerne Holme-Olstrup og Toksværd med henholdsvis 1.200 og 813 indbyggere (2014) udgør de største byformationer indenfor selve undersøgelsesområdet. Begge består af etplans villaer og rækkehuse og er i løbet af de seneste knap 60 år vokset betragteligt i størrelse ved hjælp af nye udstykninger. Dermed er landsbyerne smeltet mere eller mindre sammen med eksisterende bebyggelse langs Landevejen. Set fra Landevejen opleves adskillelsen mellem de to landsbyer derfor som meget diffus, idet bebyggelse langs Landevejen bidrager til en oplevelse af at færdes i eet mere eller mindre sammenhængende byområde.

Set både fra nord og syd er Holme-Olstrup skjult af småskov og andre træplantninger i tilknytning til bygningerne, mens Toksværd er mere synlig i landskabet.

Undersøgelsesområdet rummer desuden flere mindre landsbyer eller klynger af bebyggelse, blandt andre Vester Egede, Gødstrup, Ravnstrup, Boserup, Sørup, Ravnsbjerg og Kalby.

Tre større byer rækker delvist ind i undersøgelsesområdet: Mod vest; Næstved, nordvest; Fensmark og øst; Rønnede.

GÅRDE OG HUSMANDSSTEDER

Landskabet rummer en del spredt bebyggelse i form af husmandssteder og enkeltliggende gårde. Særligt er landskabet syd for landevejen præget af mange spredte husmandssteder og gårde, placeret langs de smalle veje eller forbundet dertil via korte grusveje af privat karakter.

HERREGÅRDE

I eller nær undersøgelsesområdet findes de tre herregårde; Holmegaard Gods, Gissfeldt Kloster og Sparresholm Gods.

22

Kvægbrug ved Bag Banen.

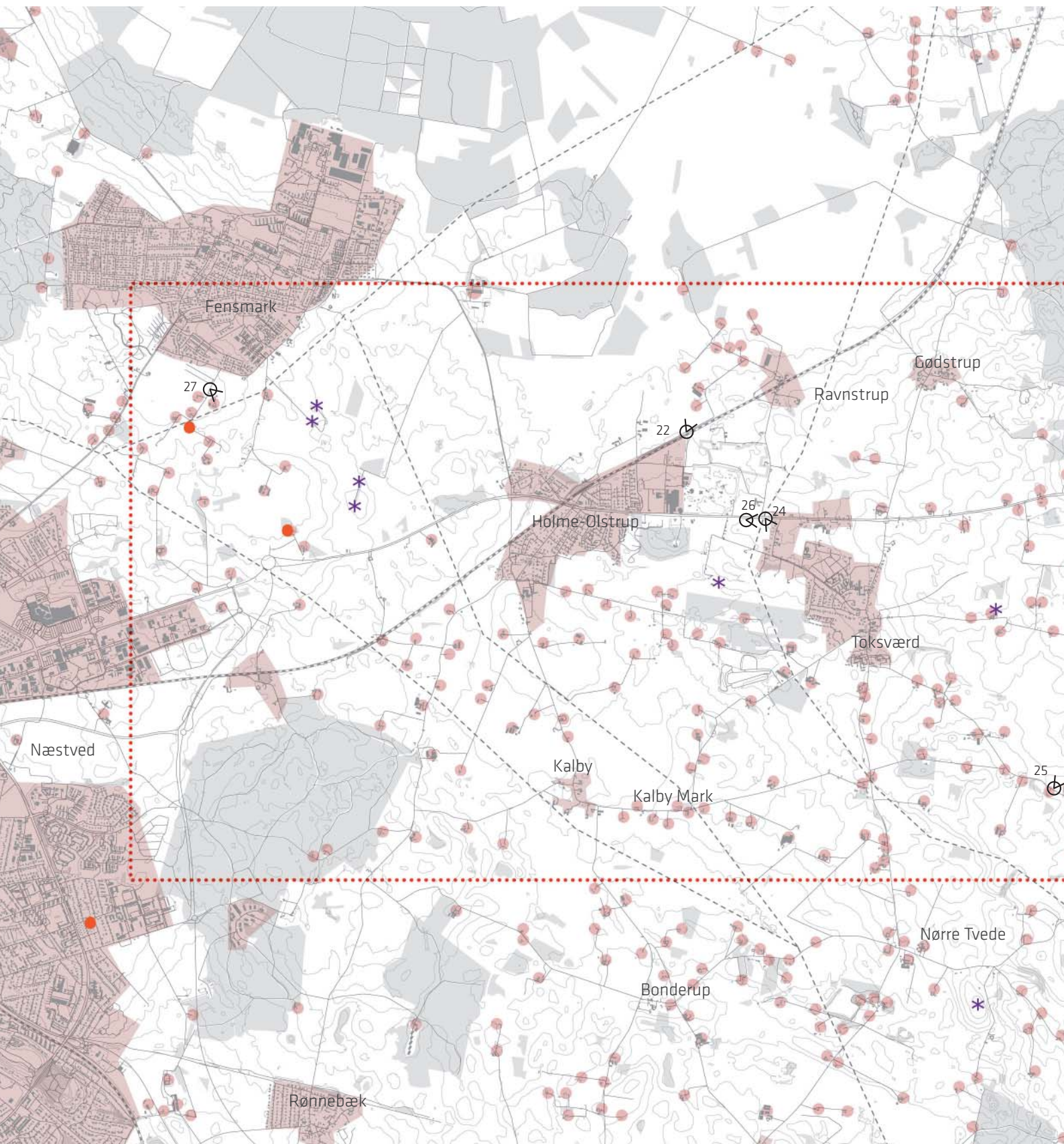
23

Spredte husmandssteder og smågårde langs Sørupvej. Set fra Sørupvej.

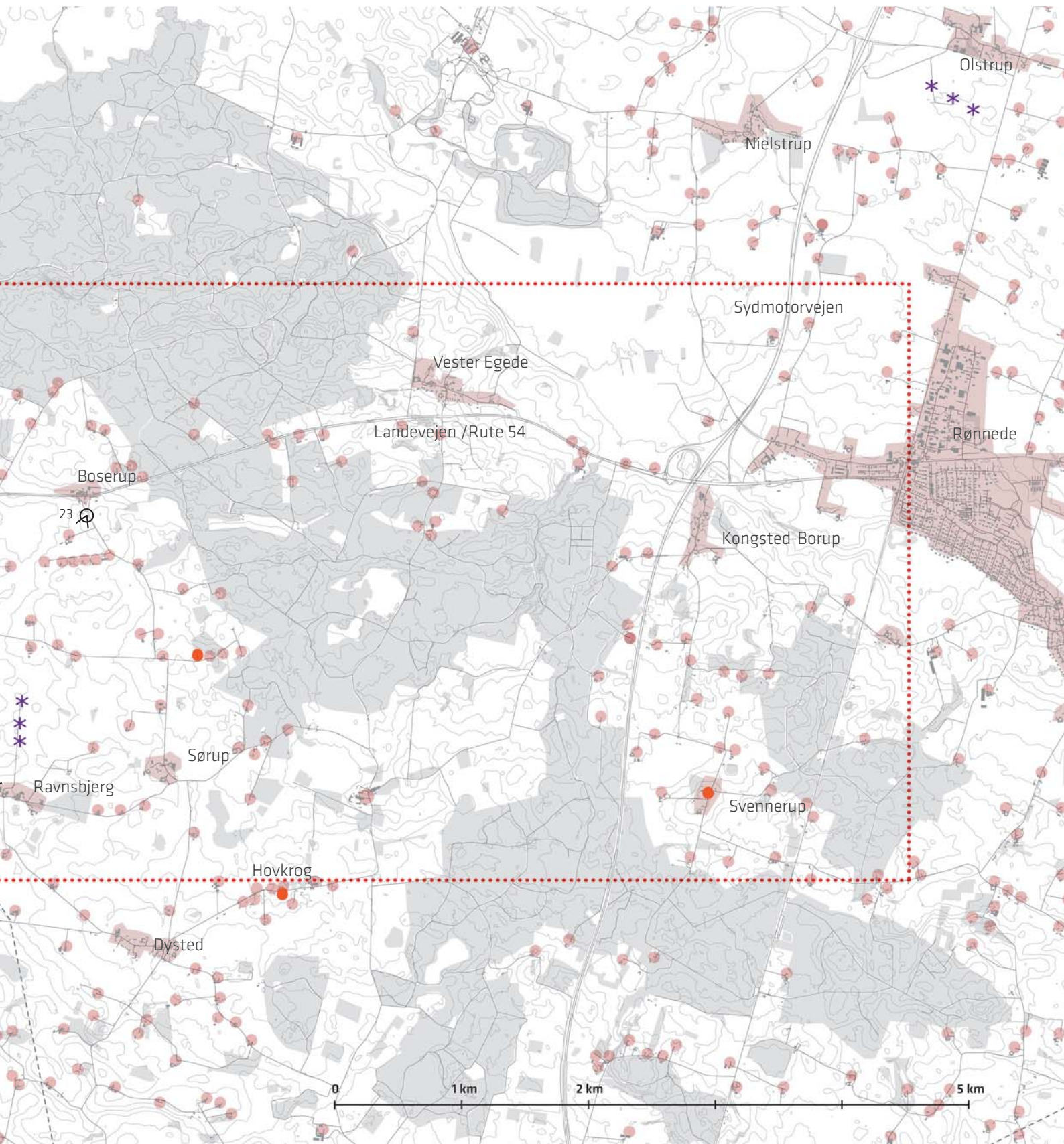

24

Toksværd byrand mod vest.

TEMAKORT - BEBYGGELSESSTRUKTUR OG TEKNISKE ANLÆG

 Fredede jord- og stendiger

 Vindmølle

 Undersøgelsesområde

 By

 Højspændingsledning

 Fotostandpunkt

 Sendemast

 Skov

INFRASTRUKTUR OG TEKNISKE ANLÆG

INFRASTRUKTUR

Den primære infrastruktur i undersøgelsesområdet udgøres af jernbanen, Landevejen og Sydmotorvejen.

Landevejen forbinder Næstved og Rønnede og kobler sig på motorvejen, som skærer sig igennem undersøgelsesområdets østligste del og forbinder hovedstadsområdet med Sydsjælland og Lolland Falster.

Landevejens linjeføring har kun ændret sig ganske lidt, siden Videnskabernes Selskab udgav det første systematisk og videnskabeligt opmålte kort for Syd-østsjælland i 1772.

Jernbanen, som krydser undersøgelsesområdet, blev indviet i 1870 og forbinder Næstved med Køge og hovedstadsområdet. Jernbanens trace er omhyggeligt tilpasset landskabet med forløb mellem højderyggene, flere steder parallelt med Susåen med fine kig til denne. Særligt forløbet langs foden af højdedraget med Hesede Skov med lange kig ud over det fladere landskab mod nord er fint udformet. Jernbanens tilpasning i landskabet mindsker dens virkning som visuel barriere. Dog opleves stedvist visuelle barrierer i tilknytning til banen, hvor banen er flankeret af levende hegn.

Landskabet gennemskæres desuden af et netværk af meget smalle småveje, særligt syd for Holme-Olstrup og Toksværd.

TEKNISKE ANLÆG

Områdets vestlige og sydvestlige del har et teknisk præg, domineret af mange høje tekniske anlæg. Landskabet gennemskæres flere steder af højspændingledninger ført på master i nord-syd gående retning. Samtidig er der i undersøgelseskorridoren flere vindmøller, hvoraf en stor del er placeret nær telemasten ved Jeshøj øst for Næstved. Mange af vindmøllerne er placeret på bakkedrag og er derved meget synlige i landskabet. Liggende i terræn og indhyldet i beplantning, findes et køreteknisk anlæg sydvest for Toksværd.

Telemaster, skorstenen ved Holmegaards Glasværk og Bonbonlands forlystelser fungerer, ligesom kirketårne, som pejlemærker i landskabet. Flere af disse er kun synlige fra bestemte retninger på grund af det bølgede terræn.

25

Vindmøller i landskabet nord for Dystedvej.

26

Landevejen mellem Holme Olstrup og Toksværd, set mod Toksværd. Landevejen er flankeret af cykelstier i begge retninger.

27

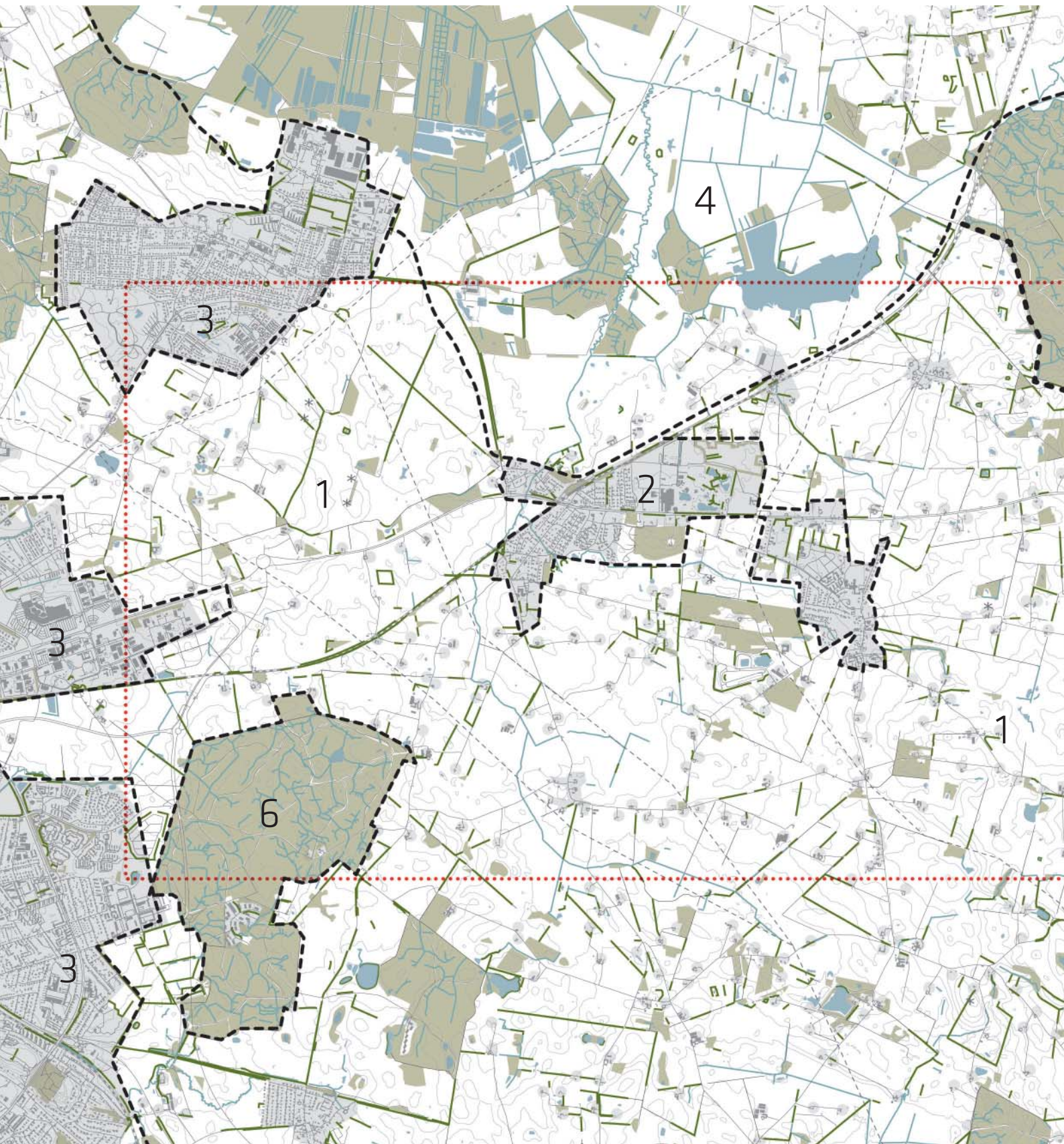
Tekniske anlæg i landskabet set mod sydøst fra Møllevej, Fensmark: Vindmøller, højspændingsledninger og sendemast.

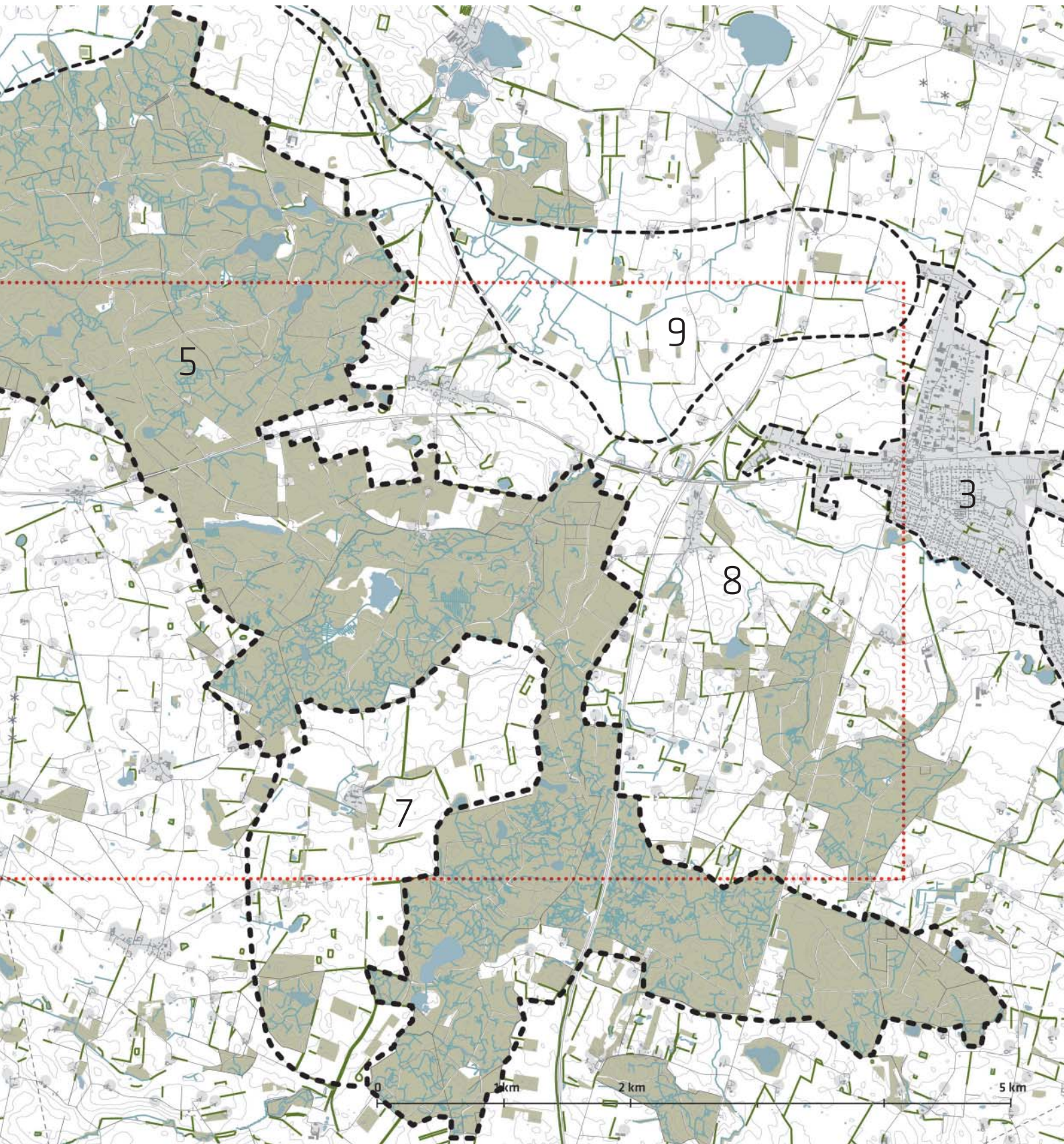
RUMLIG OG VISUEL ANALYSE

LANDSKABSKARAKTEROMRÅDER
VISUEL VURDERING AF FORSLAG A
VISUEL VURDERING AF FORSLAG B
VISUEL VURDERING AF FORSLAG C
VISUEL VURDERING AF FORSLAG E

LANDSKABSKARAKTEROMRÅDER

undersøgelsesområde

KARAKTEROMRÅDER

1. DYRKET LANDBRUGSLAND

Landskabsmatriksen er dyrkningslandskabet med et let bølget terræn, præget af marker, små skovfelter eller tilgroede vådområder og gravhøje, levende hegn og jorddiger beklædte med selvsåede træer og buske. I den vestlige del af området løber Jydebækken. Landskabet gennemskæres af et netværk af smalle veje. I tilknytning hertil, jævnt spredt i landskabet eller i klynger, ligger et større antal husmandssteder og gårde, særligt syd for Landevejen. Området har desuden flere synlige tekniske anlæg i form af højspændingsledninger og vindmøller.

2. HOLME-OLSTRUP / TOKSVÆRD

Overgangen mellem Holme-Olstrup og Toksværd er meget diffus. Visuelt og oplevelsesmæssigt opfattes de to landsbyer fra Landevejen som eet sammenhængende, sammensmeltet bystrøg, særligt på grund af bebyggelsen spredt langs Landevejen, som består både af beboelse og erhvervsbyggeri, samt Bonbonland. Også vejens karakter og udformning og den ensartede belysning bidrager til den diffuse overgang. Desuden er den reelle 'pause' mellem de to byområder afstands-mæssigt meget kort, og vejforløbet er her skåret ned i terræn, så bilister knap når at registrere marken, som markerer overgangen mellem de to byer.

Landsbyerne, særligt Holme-Olstrup, har oplevet en betydelig udvikling igennem de sidste knap 60 år, men har begge eksisteret siden 1100-tallet, hvilket de to landsbykirker vidner om.

3. ØVRIG BYMÆSSIG BEBYGGELSE

Byerne Næstved, Fensmark og Rønnede rækker ind i området. Fensmark er placeret på et mindre plateau og har udsigt mod undersøgelsesområdet i øst. Næstved og Rønnede ligger mere adskilt fra undersøgelsesområdet og vil ikke visuelt blive påvirket af placeringen af en ny motorvej mellem Næstved og Rønnede.

4. DEN FLADE ÅDAL NORD FOR HOLME-OLSTRUP

Den helt flade ådal nord for Holme-Olstrup fremstår som et særskilt landskabsområde på grund af sit flade terræn, som er en stor kontrast

til det øvrige landskab i undersøgelsesområdet. Ådalen er præget af en mere ekstensiv opdyrkning, og er sammensat af enge, dyrkede marker, skovfelter, vandløb, vådområder og søer. Jydebækken løber igennem området, men forløbet erkendes bedst ved den tilhørende fugttolerante urtevækst langs bækkens brinker. Gødstrup Engave er områdets mest tydelige vandelement. Området indeholder enkelte spredte gårde og Holmegaard Gods. Med undtagelse af enkelte veje og en højspændingslinjeføring, fremstår området uden spor af tekniske anlæg indenfor selve området.

5. SKOVBÆLTET PÅ HØJDEDRAGET

Det langstrakte skovbælte, som blandt andet består af Hesede Skov og Denderup Vænge er en del af et nord-syd gåede skovbælte på toppen af højdedraget. Terrænet er bølget, med flere dybe kløfter. Skovene indeholder et stort antal vandløb og flere karpesøer. I skovene findes flere velbevarede stendiger. Hesede Skov indeholder desuden flere 'Gisselfeld-huse', som markerer tilhørsforholdet til Gissenfeld Kloster. Skovene drives som produktionsskov, og de enkelte skovparceller, som er monokulturer, står meget tydeligt frem. Skovene består både af nåle- og løvtræsparceller.

6. KALBY RIS

Den bynære skov ligger på et mindre plateau vest for Næstved. Skoven består overvejende af løvtræer, drives som produktionsskov og rummer desuden et antal fortidsminder, primært rundhøje, som kan dateres til stenalderen.

7. SPARRESHOLMPLATEAUET

Landskabet omkring Sparresholm ligner det øvrige dyrkningslandskab, men er præget af tilhørsforholdet til herregården Sparresholm. Markfelterne er større og mere rektangulært formede. Området adskiller sig i øvrigt det øvrige landskab ved at være en del af det store højdedrag.

8. DET ØSTLIGE HØJDEDRAG

Området øst for skovbæltet, på højdedragets kant, er sammensat af marker, skovfelter, mindre landsbyer og mindre, spredt bebyggelse. Terrænet skråner mod øst, nogle steder ganske markant.

9. SUSÅ ÅDAL

For bunden af højdedragets østside findes dette flade og lavtliggende område, som Susåen løber igennem. Det flade, åbne område er en markant kontrast til det bølgede højdedrag. Området fremstår med enge og marker, kun forstyrret af grøfter og Susåens forløb.

VISUEL VURDERING AF FORSLAGENE

Med udgangspunkt i landskabsanalysen er der foretaget en vurdering af forslagernes landskabsmæssige indpasning, samt den visuelle påvirkning i fht. projektets tekniske udformning.

Der er udført en række visualiseringer der viser hvordan vejens forløb, med dertil tekniske anlæg, vil tage sig ud i en fremtidig situation.

Det må forventes, at der kan ske justeringer i den kommende detailfase.

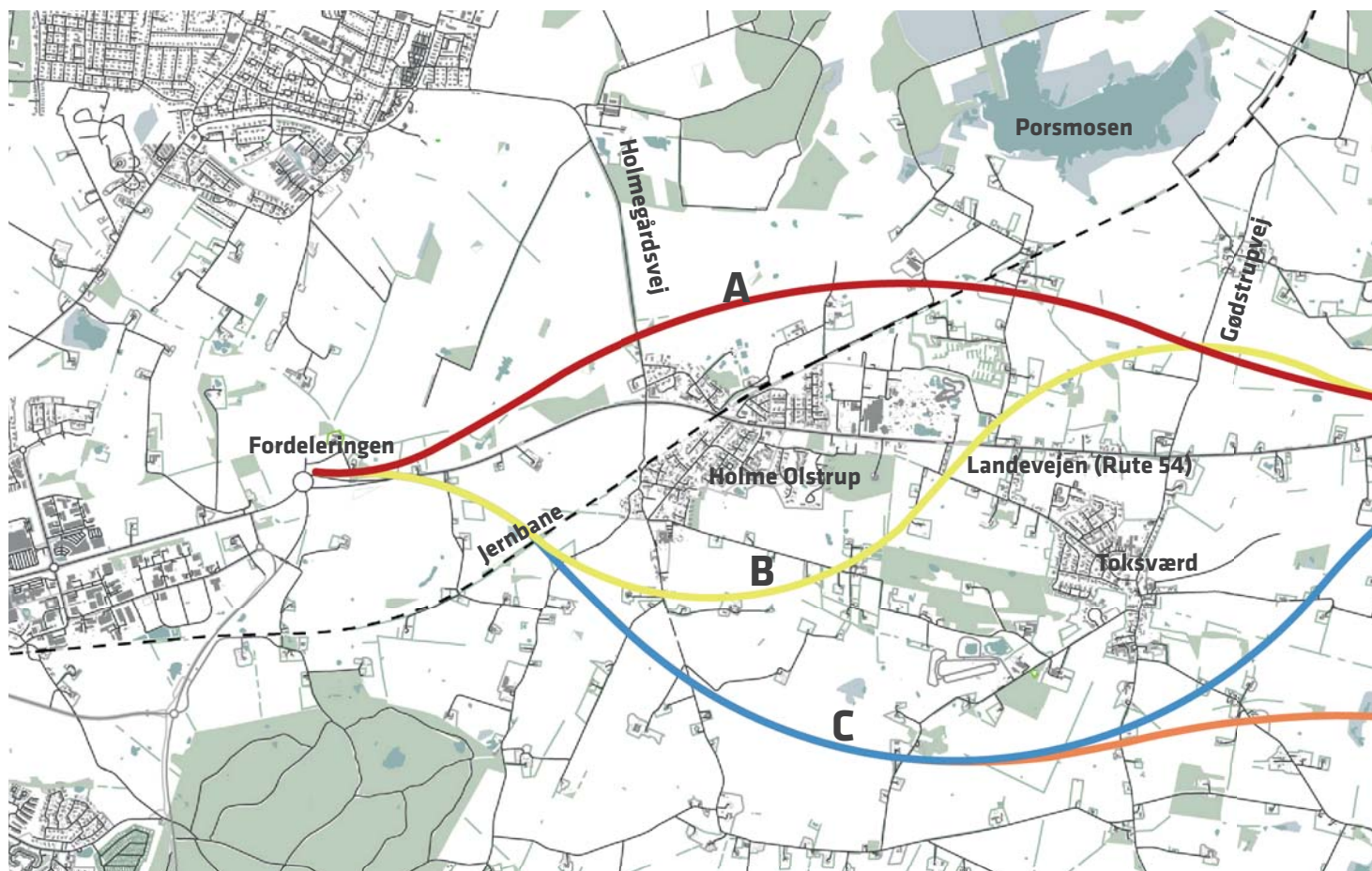
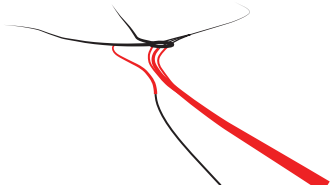

Fig. 1 - Kort med alle 4 forslag

Ved visualiseringerne vises dette lille diagram.

Røde linjer markerer ny vej. Sorte linjer markerer eksisterende veje.

Fig. 5

På plantegningerne vises standpunkt og retning for visualiseringer i øjenhøjde med ovenstående symbol.

De fire linjeføringsforslag kaldes A, B, C og E.

Forslag A (rød) løber nord for den eksisterende Rute 54, med tilslutning ved det eksisterende tilslutningsanlæg ved Rønnede.

Forslag B (gul) løber syd om Holme Olstrup og krydser den eksisterende Rute 54 mellem Holme Olstrup og Toksværd. Forløbet på den østlige del af strækningen er identisk med A.

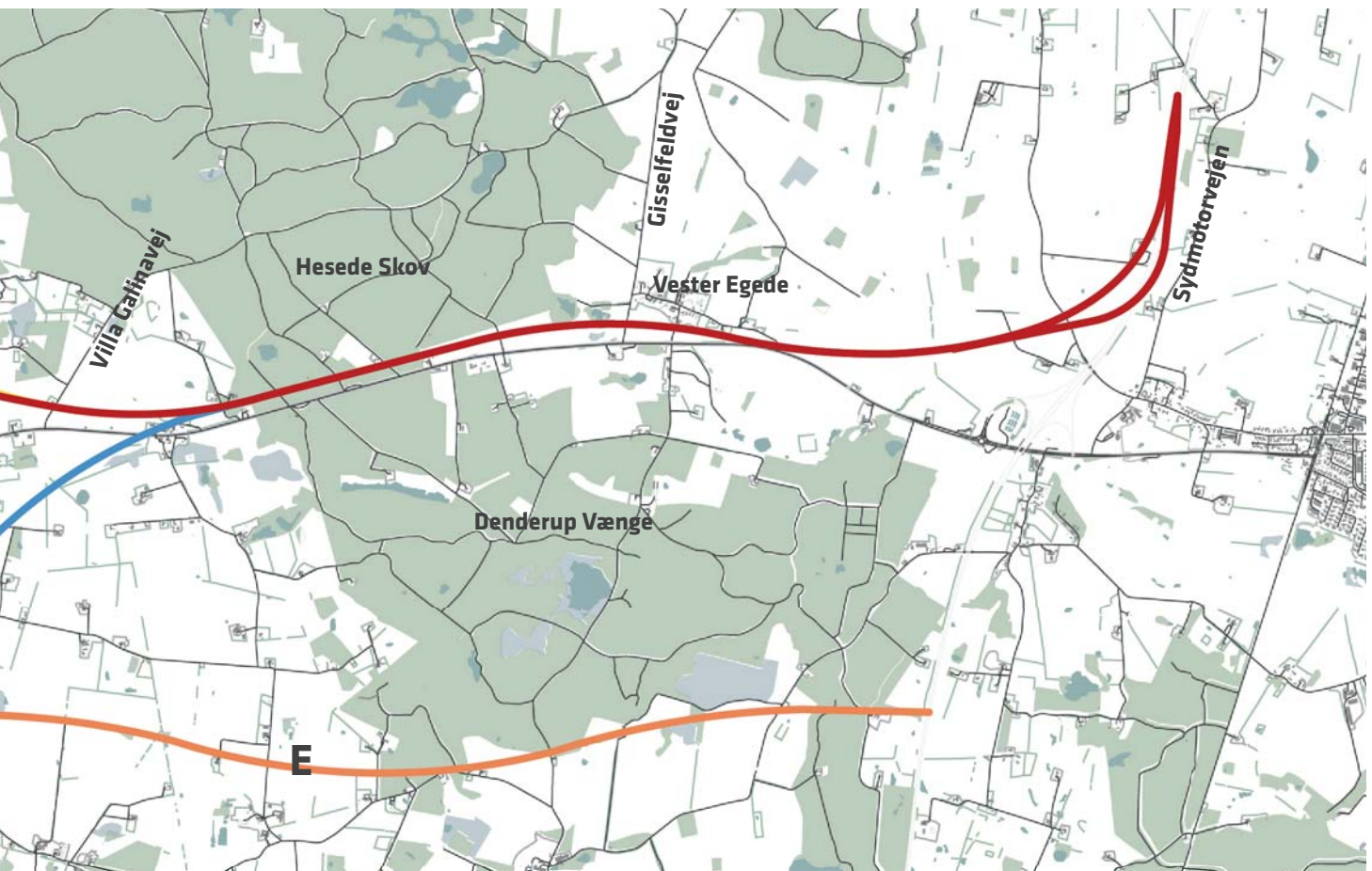
Forslag C (blå) løber syd om Holme Olstrup og Toksværd frem mod Boserup. Forløbet på den østlige del af strækningen er identisk med forslag A og B.

Forslag E (orange) løber syd for den eksisterende Rute 54 på hele forløbet med tilslutning til Sydmotorvejen syd for Rønnede i et nyt motorvejskryds.

Alle fire forslag tager udgangspunkt i den nye rundkørsel (Fordelerringen) ved den nordlige omfartsvej i Næstved.

I vurderingen beskrives de enkelte strækninger fra vest mod øst, og er undervejs inddelt i en række delstrækninger, der beskrives særskilt, med en afsluttende konklusion.

Afslutningsvist vurderes de fire strækninger i fht. hinanden.

VISUEL VURDERING AF FORSLAG A

Forslag A løber, som det eneste forslag, nord for den eksisterende Rute 54.

Forslaget ligger som en stor blød bue umiddelbart nord for Holme Olstrup og Bonbon-land. Fra Boserup følger motorvejen stort set den eksisterende Rute 54's tracé, inden den, ved tilslutningen til Sydmotorvejen, slår et sving nordpå.

1 - FRA FORDELERRINGEN TIL HOLMEGÅRDSVEJ

Den nye vej tilsluttes Fordeleringen i et jævnt forløb, hvor den ankommer en anelse nordligere end den eksisterende Rute 54. Den eksisterende Rute 54 omlægges på det sidste stykke, så den i stedet kobles på Ring øst, umiddelbart syd for Fordeleringen.

Den nye motorvej skifter mellem at ligge i afgravning og på dæmning på stykket vest for Holmegårdsvej, hvilket gør oplevelsen for trafikanten lidt rodet og uinteressant. Holmegårdsvej føres, via en bro, over motorvejen. Motorvejen vil på en del af strækningen have en barriereeffekt mod nord, men den visuelle påvirkning af landskabet er generelt lav.

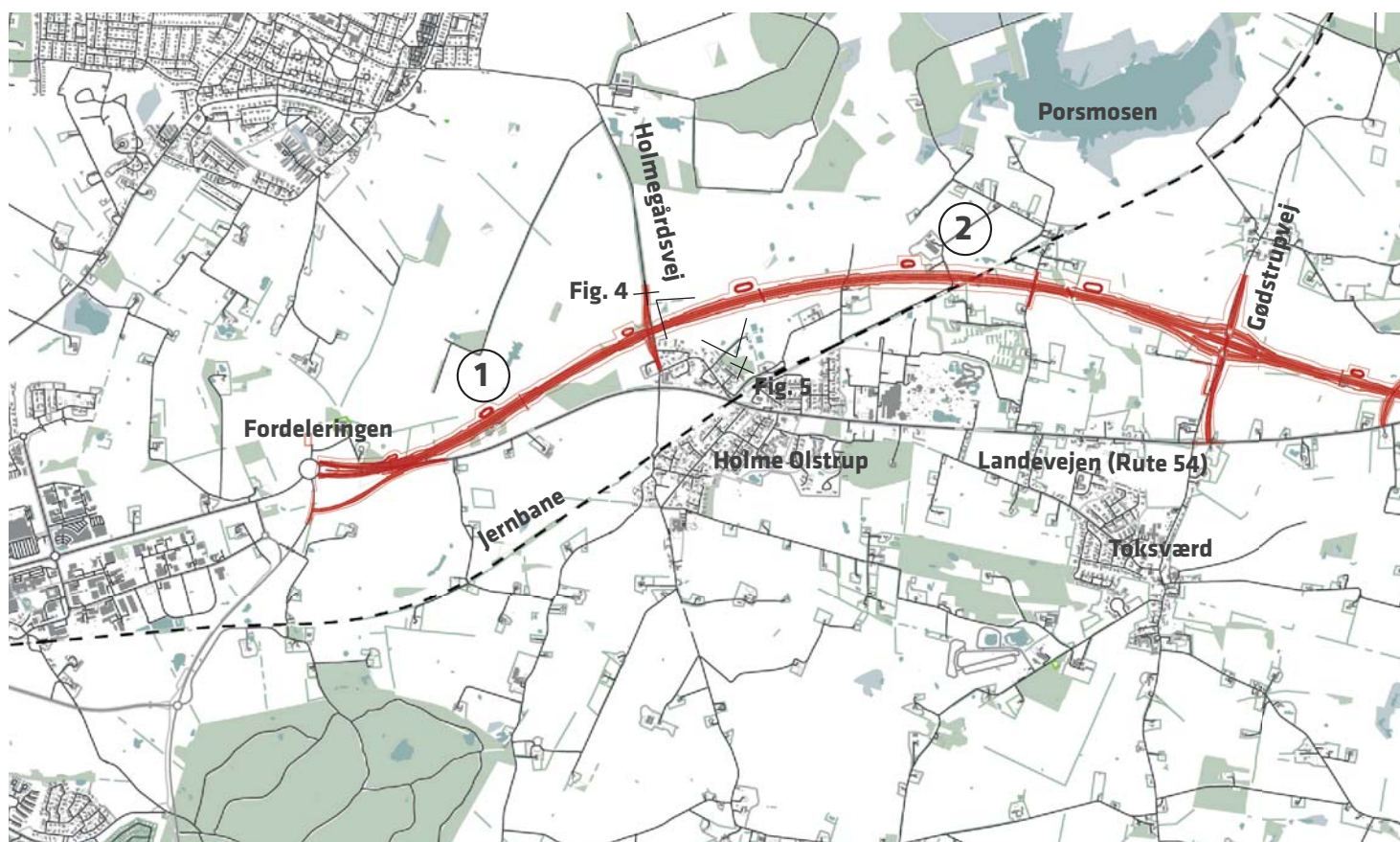
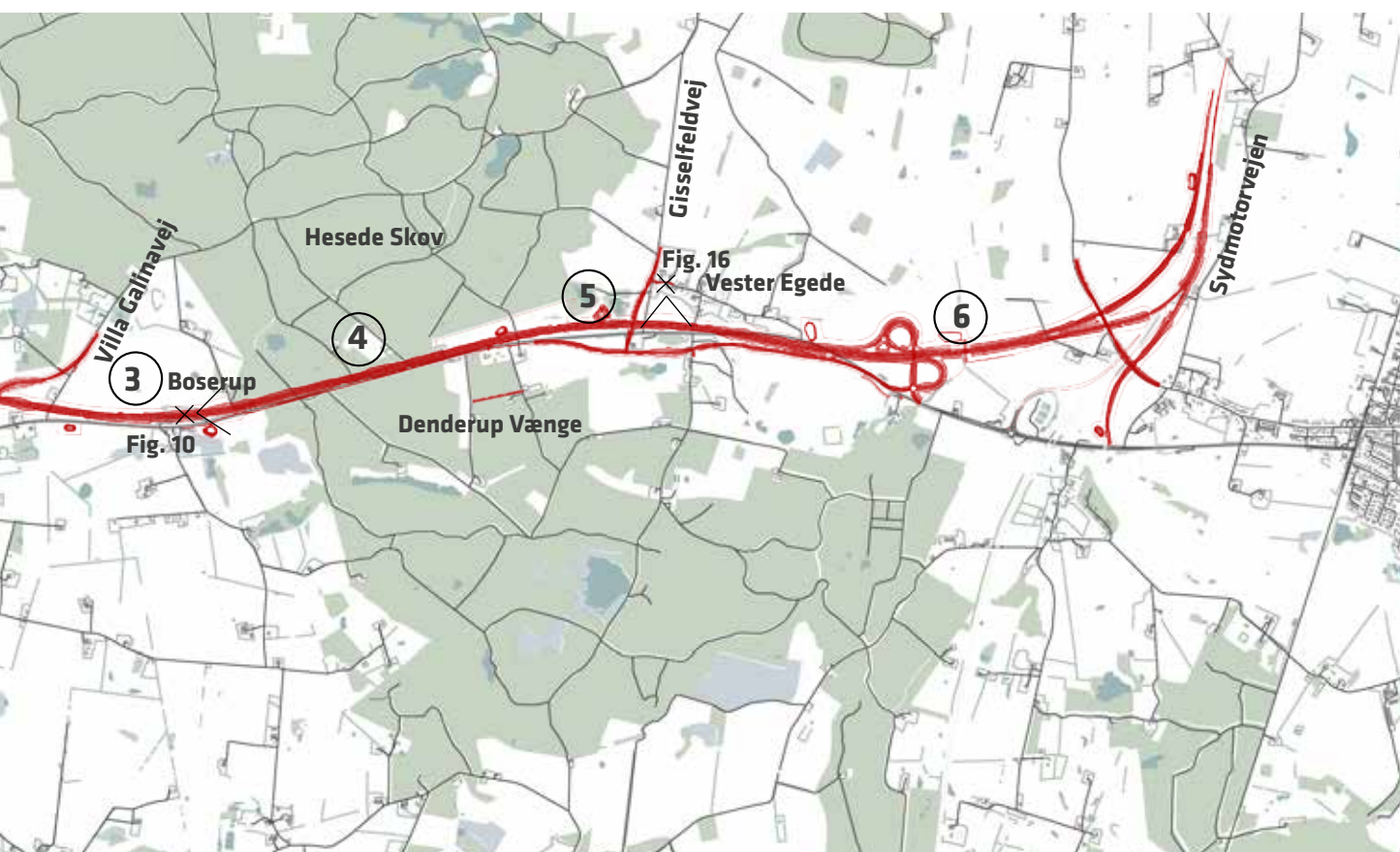

Fig. 3 - Forslag A

Fig. 2 - Forslag A møder Fordeleringen og den eksisterende Rute 54 kobles på Ring øst syd herfor.

2 - FRA HOLMEGÅRDSVEJ TIL GØDSTRUPVEJ

Fra Holmegårdsvej og videre mod øst hæver vejen sig op på en dæmning, så Jydebækken og jernbanen kan krydses. Dette vil give bilisterne et flot kig ud over landskabet mod nord, hvor der er fladt med mose og engområder. Motorvejen vil dermed blive et synligt og markant element i landskabet.

Den visuelle kontakt fra Holme-Olstrup og BonBon-land til den nye motorvej, vil blive begrænset af de mange levende hegn nord for byen, som vil skærme af for udsigten, på samme måde som de allerede gør i dag. Det vurderes derfor, at den visuelle påvirkning er til stede, men vil være begrænset.

Fig. 5 - Forslag A krydser henover jernbanen. Motorvejen løber på en dæmning og er et markant element i landskabet.

Fig. 4 View i øjenhøjde fra Holmegaardsvej mod motorvejen. Motorvejen hæver sig op på en dæmning i baggrunden. Yderst til højre i billedet ligger vejen i afgravning.

Fig. 6 - Eksisterende forhold. View i øjenhøjde fra Møllegårdsvej (modelflyveklub).

Samme view i øjenhøjde fra Møllegårdsvej (modelflyveklub). Motorvejen løber på en dæmning i baggrunden.

I modsætning til flere af de øvrige linjeføringsforslag, er der her harmoni mellem vejens skala og det flade, rolige landskab., hvilket skyldes at motorvejens store bueslag er nemmere at indpasse i et forholdsvist fladt landskab. Er terrænet meget kuperet, vil det naturligt medføre at vejen skiftesvist løber i afgravning og på dæmning. Dette skaber et uroligt udtryk for trafikanten og understreger at motorvejen er et stort teknisk anlæg, der placeres ned i landskabet.

Ved Ravnstrupvej føres denne under den nye vej.

3 - FRA GØDSTRUPVEJ TIL BOSERUP

Ved Gødstrupvej anlægges et nyt tilslutningsanlæg, der, med en mindre forlægning af Gødstrupvej, tilsluttes den eksisterende Rute 54.

Tilslutningsanlægget er bevidst placeret i det åbne land på grænsen til det mere kuperede terræn længere mod øst, så påvirkningen af bebyggelserne i området mindskes mest muligt, samtidig med, at indpasningen i landskabet bliver enklere og dermed mere naturlig. Langs Gødstrupvej, syd for tilslutningsanlægget, anlægges en samkørselsplads.

Villa Galinavej omlægges ned mod den nye motorvej, og krydser motorvejen på en bro, så der opnås tilslutning til den eksisterende Rute 54, der fortsat løber syd for motorvejen.

4 - FRA BOSERUP GENNEM HESEDE SKOV (Fælles for A,B og C)

Ved Boserup løber den nye motorvej side om side med den eksisterende Rute 54, der lukkes ved Boserup og omdannes til dobbeltrettet cykelsti. Den eksisterende vej tilpasses de nye forhold og der etableres ny beplantning hvor vejen lukkes. Igennem Hesede Skov løber den nye motorvej lidt nord for, og parallelt med, den eksisterende linjeføring gennem skoven. Dermed kan den eksisterende linjeføring genbruges som cykelsti, og skåret gennem skoven kan minimeres, så det bliver så smalt som muligt. Af samme grund anlægges skråningerne gennem skoven med en hældning på 1:2, så der optages mindst muligt areal (1:2 svarer til en hældning på 26 grader).

Umiddelbart vest for skoven anlægges en faunapassage. Da motorvejen ligger i afgravning, vil faunapassagen fungere som en naturlig forlængelse af det kuperede terræn omkring vejen, henover motorvejen. Faunabroens konstruktion udføres som et bueslag i hele vejens bredde, med understøttende runde søjler i midten. Rækværkerne udføres så de ikke er synlige, men er overgroet af broens beplantning.

For bilisterne der kører mod vest, vil faunapassagen fungere som en portal og markere overgangen fra den tætte skov til det store åbne landskab. Udsigten vil åbenbare sig, og vejens fald mod vest vil forstærke denne oplevelse. Dette understreges yderligere af, at motorvejen umiddelbart efter faunapassagen, skifter

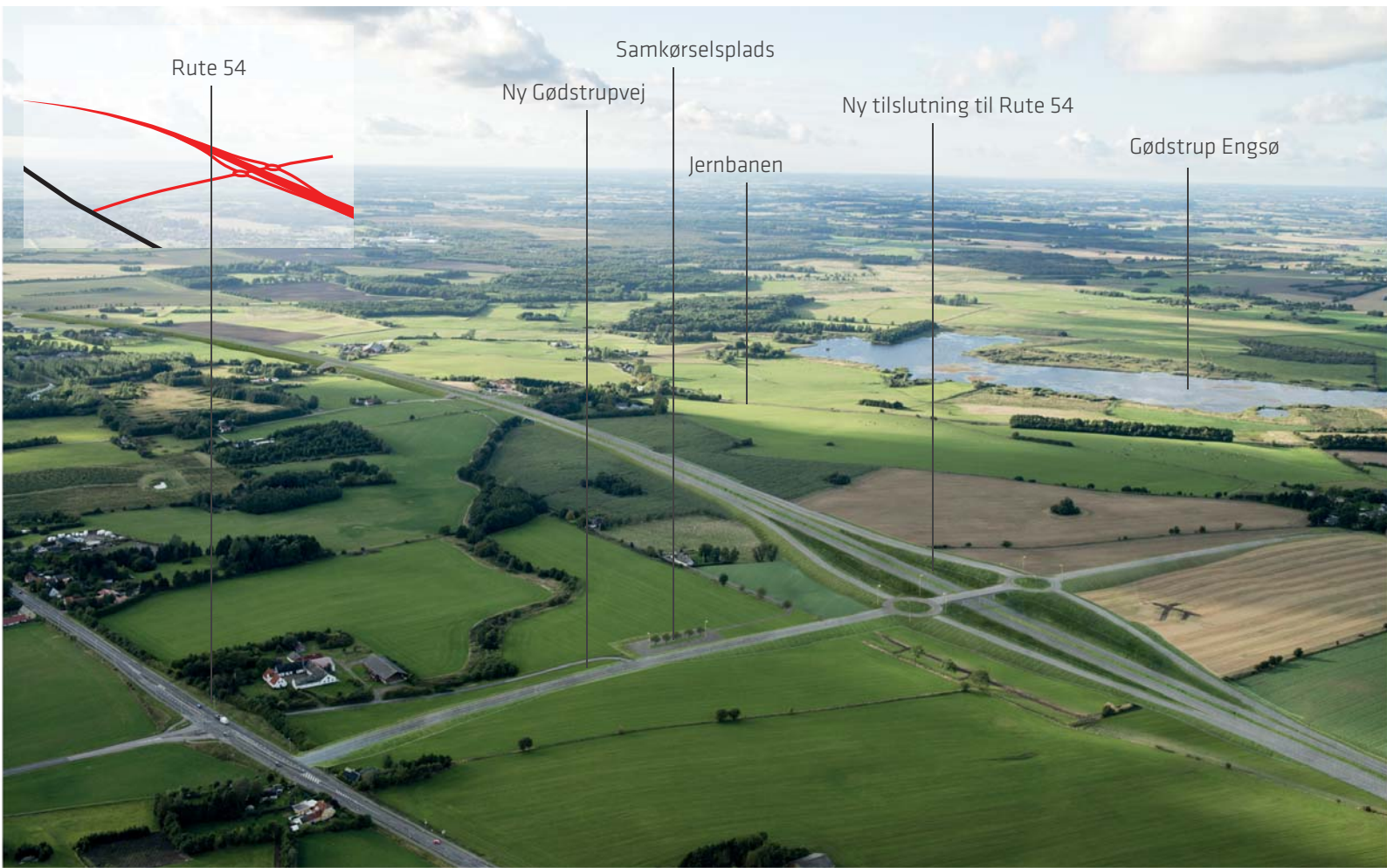

Fig. 7 - Forslag A - Nyt tilslutningsanlæg ved Gødstrupvej

Fig. 8 - Forslag A - overgangen til Hesede Skov med faunapassage

Fig. 10 View mod faunapassagen set fra sydvest.

fra at ligge i afgravning, til at ligge i påfyldning.

Da det er valgt at lægge den nye linjeføring så tæt på den eksisterende Rute 54 som muligt, bliver påvirkningen af Hesede Skov minimeret, ved at mindst mulig af skovplantningen skal fjernes. Det vurderes at være en fin løsning, da skoven på dette sted allerede er påvirket af en stærkt trafikeret vej, der fungerer som en barriere.

De tre snit på næste side viser, hvordan den nye motorvej og den eksisterende Rute 54 (der omdannes til dobbeltrettet cykelsti) kommer til at ligge i fht. hinanden.

Den eksisterende Rute 54 har et andet længdeprofil, hvilket giver sig udslag i, at der er større udsving i højden, end ved den nye motorvej. Dette skaber et "ingenmandsland" imellem de to veje, med et meget varieret terræn. Det er derfor vigtigt med en bevidst bearbejdning af arealet mellem de to veje. Bearbejdningen udføres i form af beplantning, der vil skjule de tekniske skråninger og skabe et naturligt udtryk, med en bedre sammenhæng til skoven. Det vil også medvirke til at minimere den visuelle oplevelse af "skåret" gennem skoven.

Fig. 11 - Snit AA

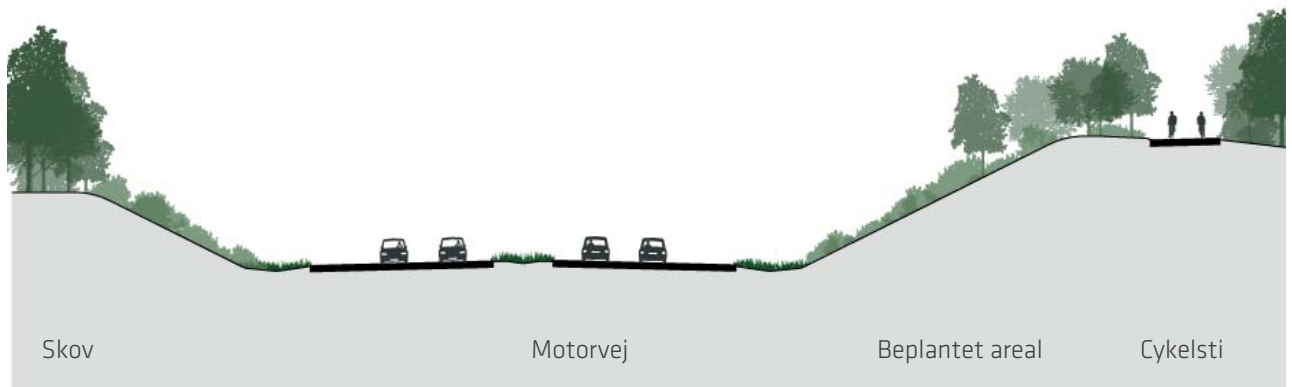

Fig. 12 - Snit BB

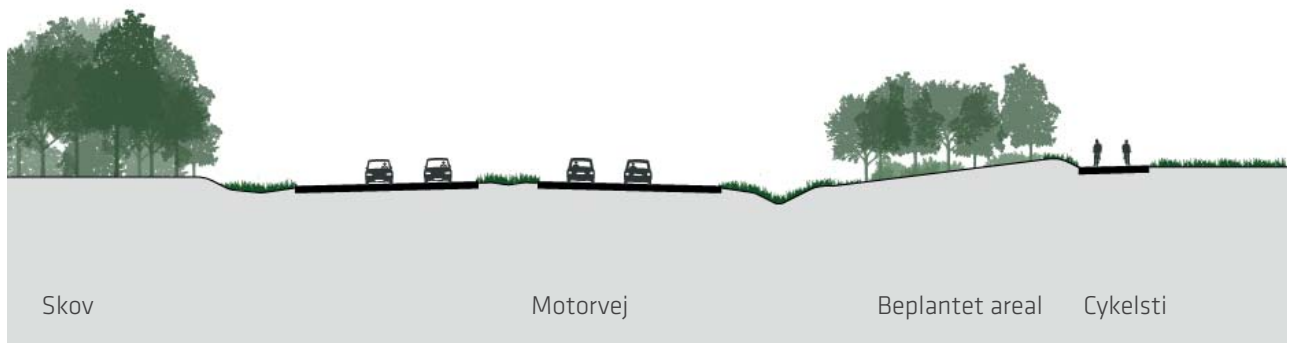

Fig. 13 - Snit CC

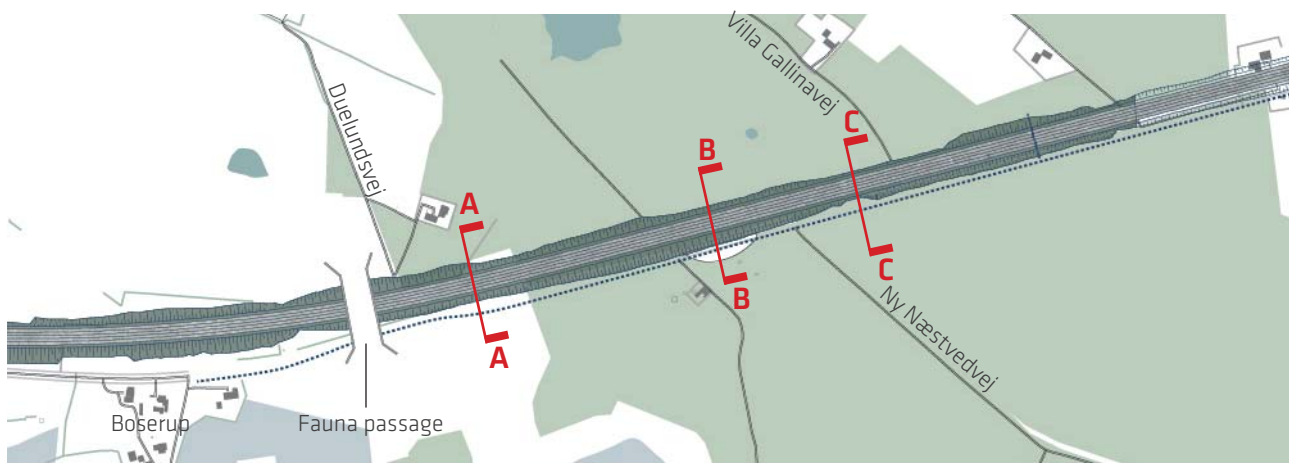

Fig. 14 - snithenvisninger

5 – FRA HESEDE SKOV TIL VESTER EGEDE (Fælles for A,B og C)

Fra Hesede Skov og hen til Vester Egede falder terrænet mod øst og landskabet er sammensat af markfelter, spredt bebyggelse og kuperet terræn. Her lægges den nye vej umiddelbart nord for den eksisterende Rute 54.

Ved Vester Egede føres Gisselfeldvej over motorvejen. Gisselfeldvej forlægges mod vest og kobles på en ny vej, der anlægges syd for motorvejen, som en erstatning for den eksisterende Rute 54.

Motorvejen er ved Vester Egede trukket så langt mod syd som muligt, for at opretholde så stor afstand til Vester Egede og Vester Egede Kirke som muligt.

Da terrænet falder væsentligt ned mod Vester Egede, vil den nye motorvej ikke være synlig fra byen, på samme måde som Rute 54 i dag ikke kan ses fra byen. Motorvejen vil dog ligge tættere på Vester Egede end den eksisterende Rute 54, hvilket vil betyde en øget påvirkning.

6 – FRA VESTER EGEDE TIL SYDMOTORVEJEN (Fælles for A,B og C)

Fra Vester Egede og frem til Sydmotorvejen ligger den nye motorvej hævet i landskabet på en dæmning. Her vil bilisterne få et flot kig ud over det flade lavtliggende landskab mod nord, hvor Susåen løber igennem.

Nord for Camp Adventure anlægges et større tilslutningsanlæg i det åbne land. Tilslutningsanlægget er lagt så langt mod syd som muligt, hvilket dog betyder at det kommer lidt i konflikt med Camp Adventure.

Tilslutningsanlægget og den nye parallelvej syd for motorvejen, vil betyde at der vil ske en væsentlig påvirkning af landskabet. Det opvejes dog til dels af at området allerede i dag er påvirket af den eksisterende Rute 54.

Fig. 15 - Forslag A, B og C - Motorvejen set i fht. Vester Egede. Motorvejen ligger i afgravning ud for landsbyen.

Fig. 16 - View fra Vester Egede by mod motorvejen. Motorvejen ligger i afgravning. Den stiplede linje angiver motorvejens niveau. 61

KONKLUSION

Forslag A er den løsning der, ud fra et visuelt og landskabsmæssigt synspunkt, ligger bedst.

Den store bue nord om Holme Olstrup vil give bilisterne et flot kig ud over et smukt og interessant landskab, og vejen kan tilpasses uden store landskabelige konsekvenser for området. Samtidig er det begrænset hvad vejen får af visuelle gener set inde fra Holme Olstrup og Bonbon-land, da beplantningen allerede i dag, skærmer for udsigten mod nord. Den visuelle effekt, set udefra og ind mod byen, vil være mere markant, især for nærliggende beboere, hvis udsigt mod syd, vil blive begrænset. Motorvejen er desuden lagt så langt mod syd, at der holdes en god respektafstand til de sårbare eng- og moseområder.

Den valgte løsning gennem Hesede Skov (fælles for A,B og C) vil blive en særlig oplevelse for bilisterne. Samspillet mellem linjeføring, faunapassage, højdepunkt og skovbryn vil skabe en markant oplevelse, hvor kontrasten mellem den tætte skov og det store åbne kig mod vest vil være iøjnefaldende.

Da skoven på dette sted allerede er gennembrudt af en stærkt trafikeret vej, vurderes det, at den landskabelige påvirkning af motorvejen er mindst mulig.

Øst for Hesede Skov vil motorvejen løbe tæt forbi Vester Egede, der dog ligger så lavt i terrænet at motorvejen ikke vil blive synlig.

Tilslutningsanlægget øst for Vester Egede samt tilslutningen til Sydmotorvejen, vil være markante anlæg i landskabet, men ramperne til Sydmotorvejen, vil også være med til at de rejsende kan orientere sig i landskabet.

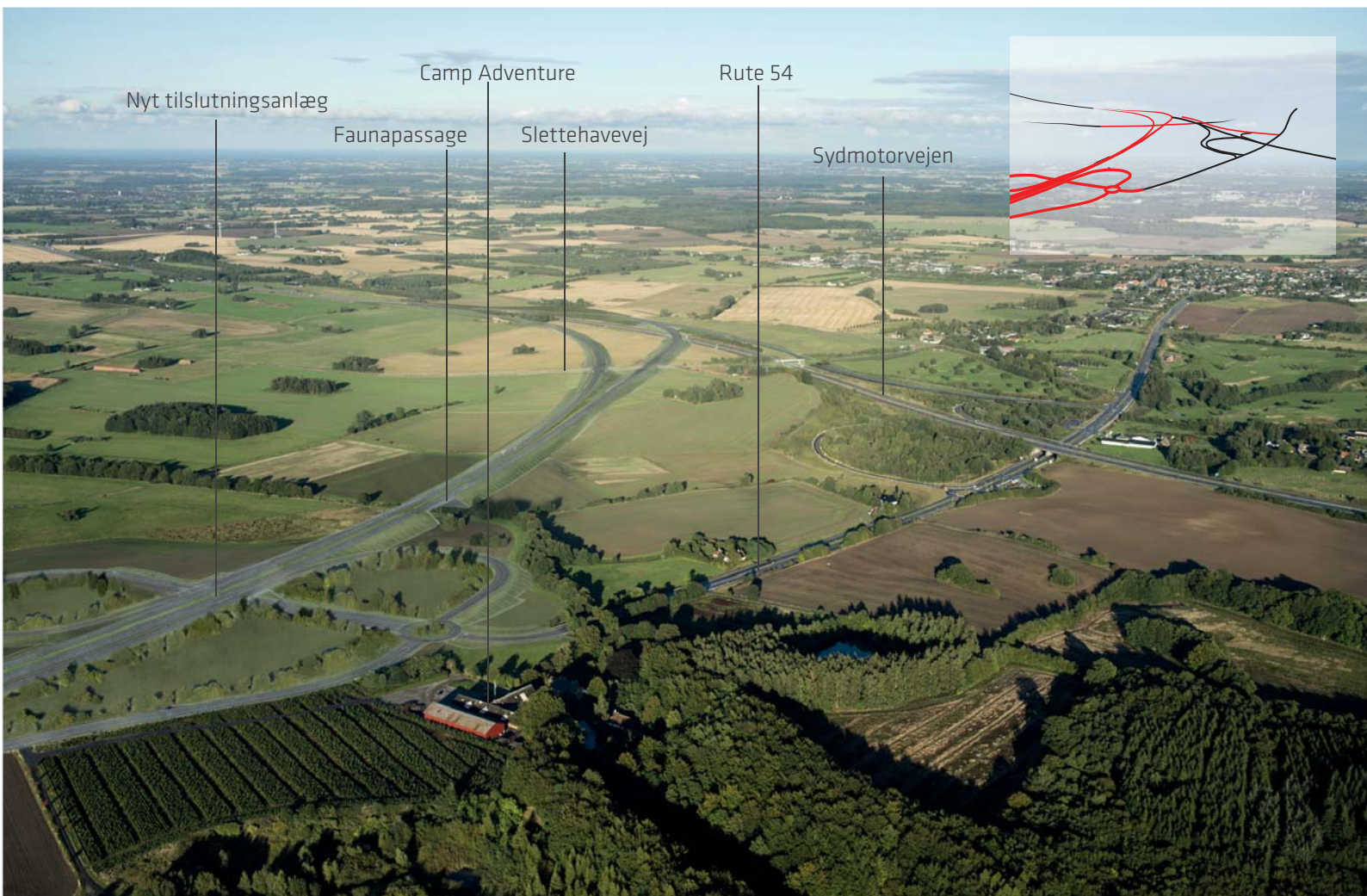

Fig. 17 - Forslag A, B og C - Motorvejens tilslutning til Sydmotorvejen.

VISUEL VURDERING AF FORSLAG B

Forslag B løber syd om Holme Olstrup og krydser den eksisterende Rute 54 mellem Holme Olstrup og Toksværd. Herefter løber den nord for den eksisterende Rute 54 i en jævn bue ned mod Boserup. Forløbet på den østlige del af strækningen er identisk med forslag A.

1 - FRA FORDELERINGEN TIL STATIONSVEJ

På det første stykke fra Fordelerringen mod Stationsvej løber motorvejen igennem et småskalalandskab med kuperet terræn. Motorvejen løber på en høj dæmning gennem landskabet for at kunne krydse Jernbanen og Jydebækken. Dette vil give trafikanterne en flot udsigt over landskabet.

Pga det kuperede terræn vil dæmningen og vejen blive et markant element i landskabet, som vil have svært ved at indpasse sig harmonisk.

Den eksisterende Rute 54 kobler sig på Fordelerringen via en ny vej der udgår fra Fordelerringen og løber mod nord.

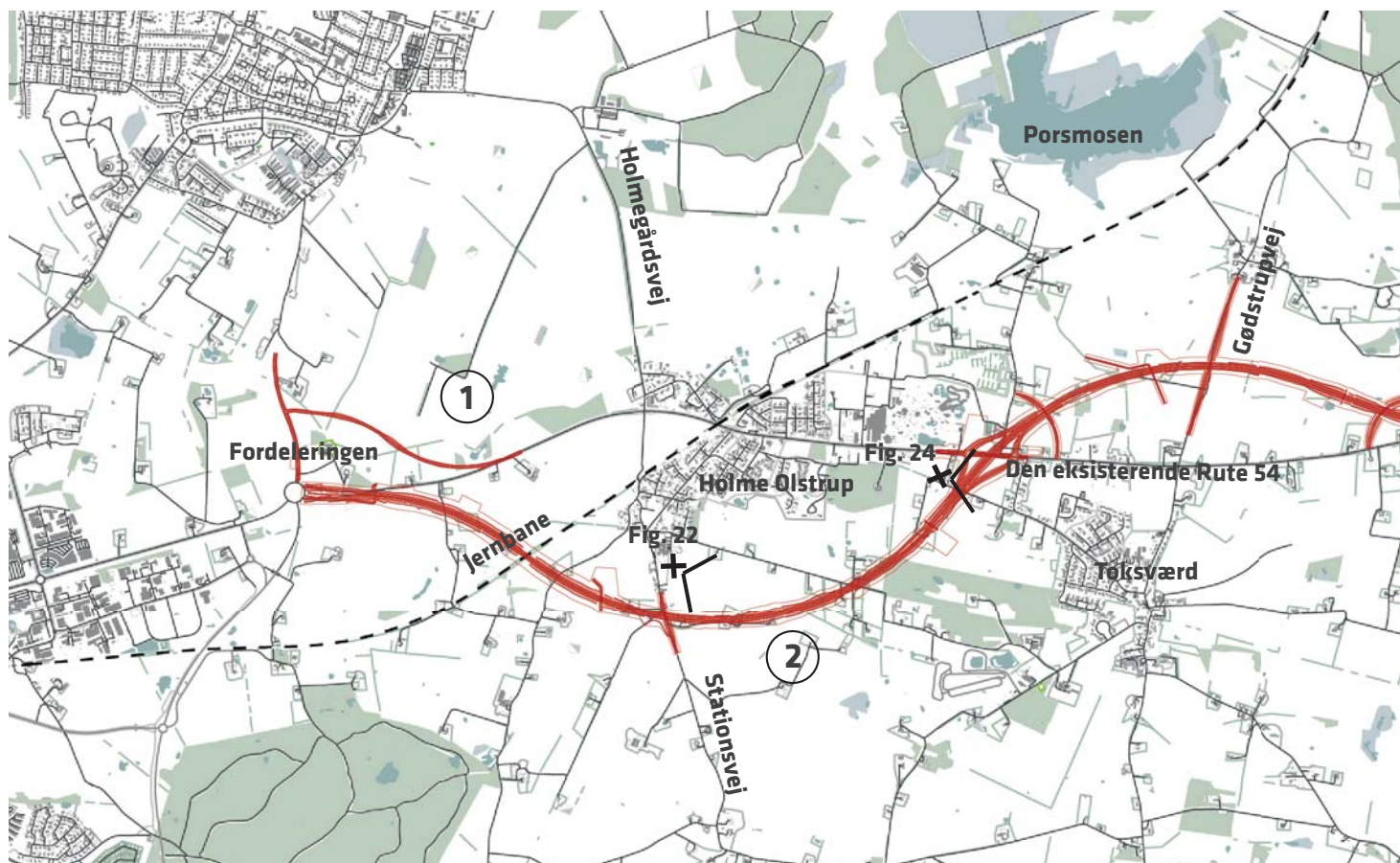

Fig. 19- Forslag B

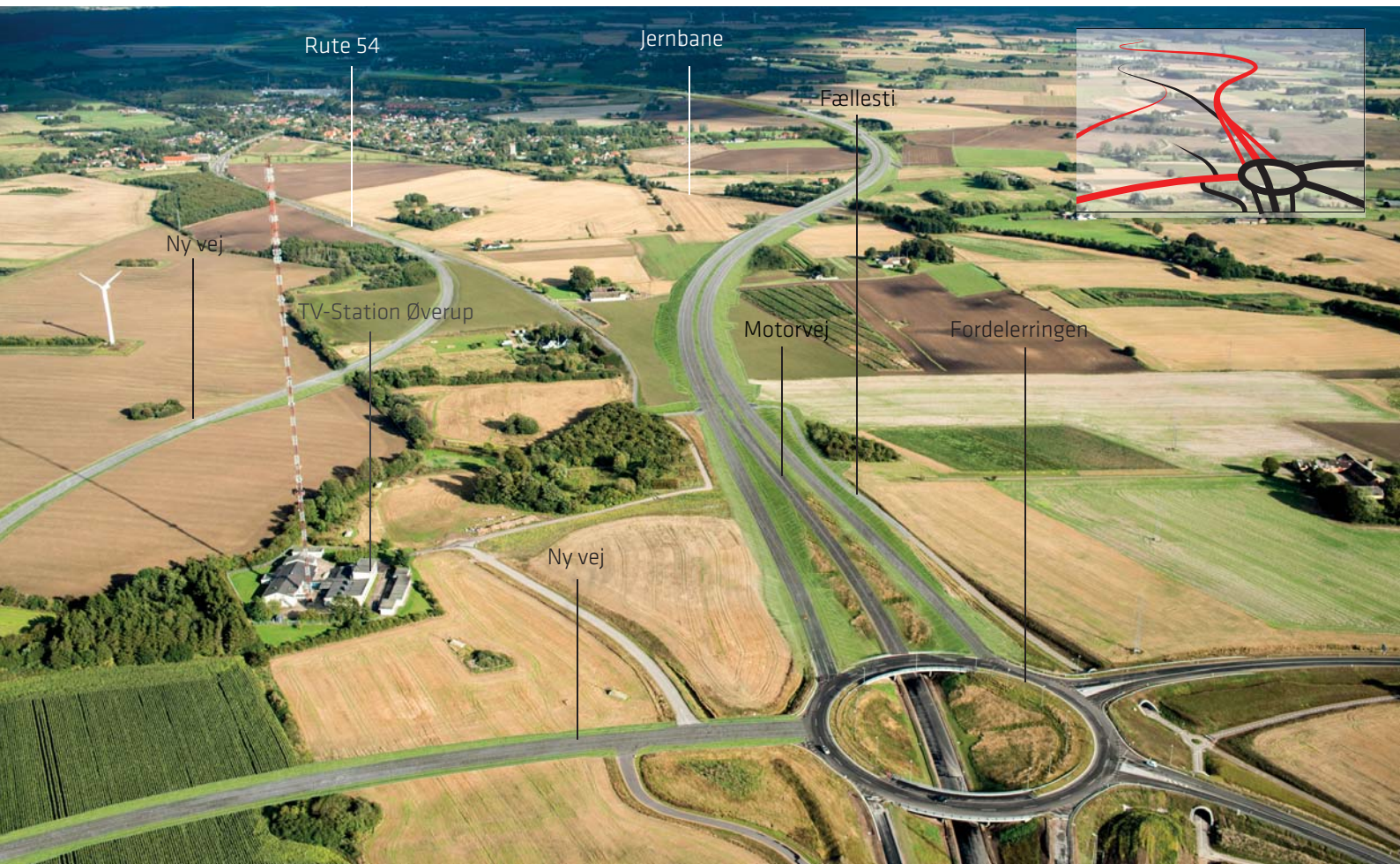

Fig. 18 - Forslag B- Motorvejens tilslutning til Fordelerringen.

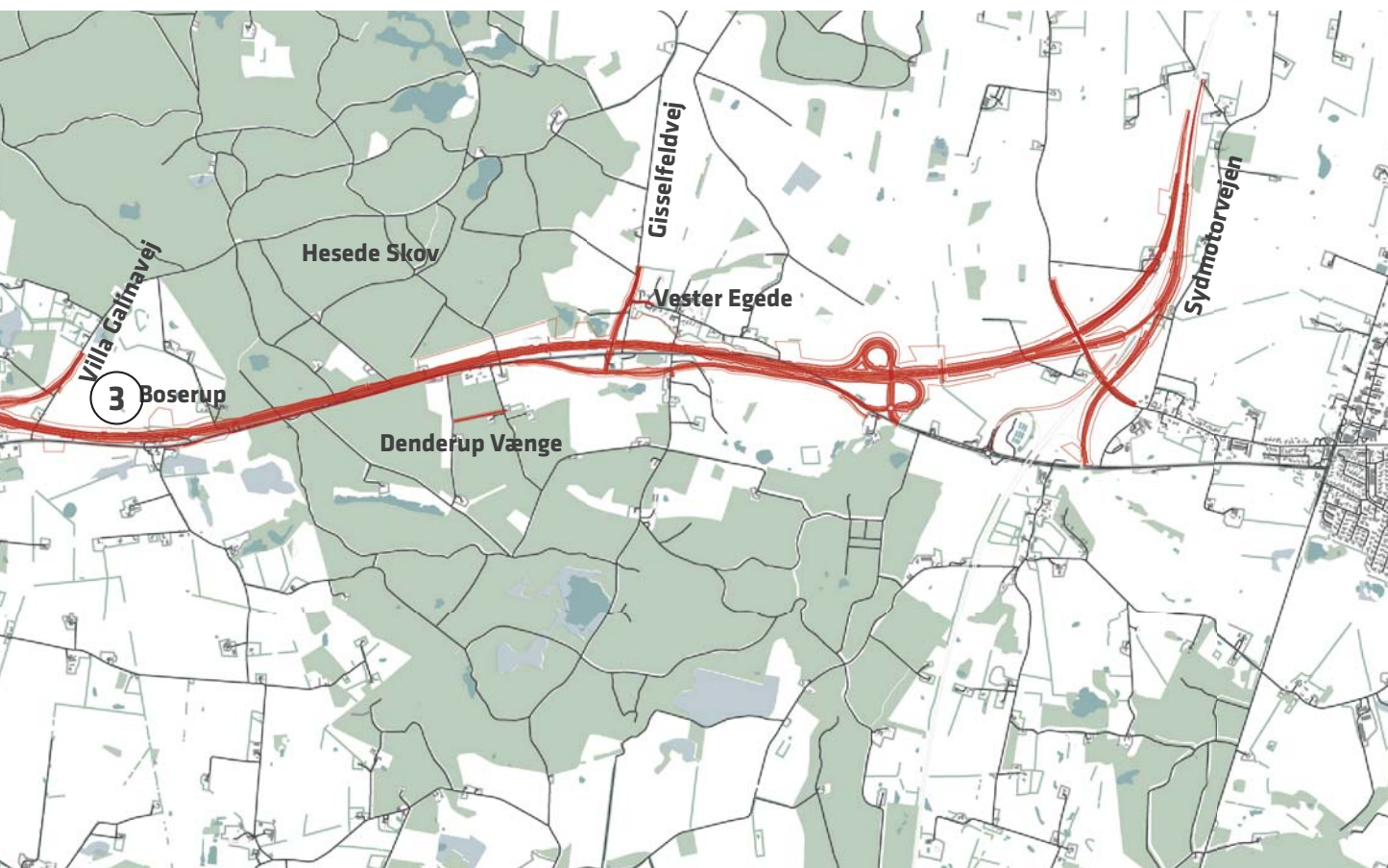

Fig. 20 - Forslag B - Motorvejens krydser jernbanen på en dæmning.

Fig. 22 - View mod sydvest fra boldbanerne ved Holme Olstrups forsamlingshus. Motorvejen skærer sig igennem det bakkede terræn på henholdsvis dæmning og i afgravning.

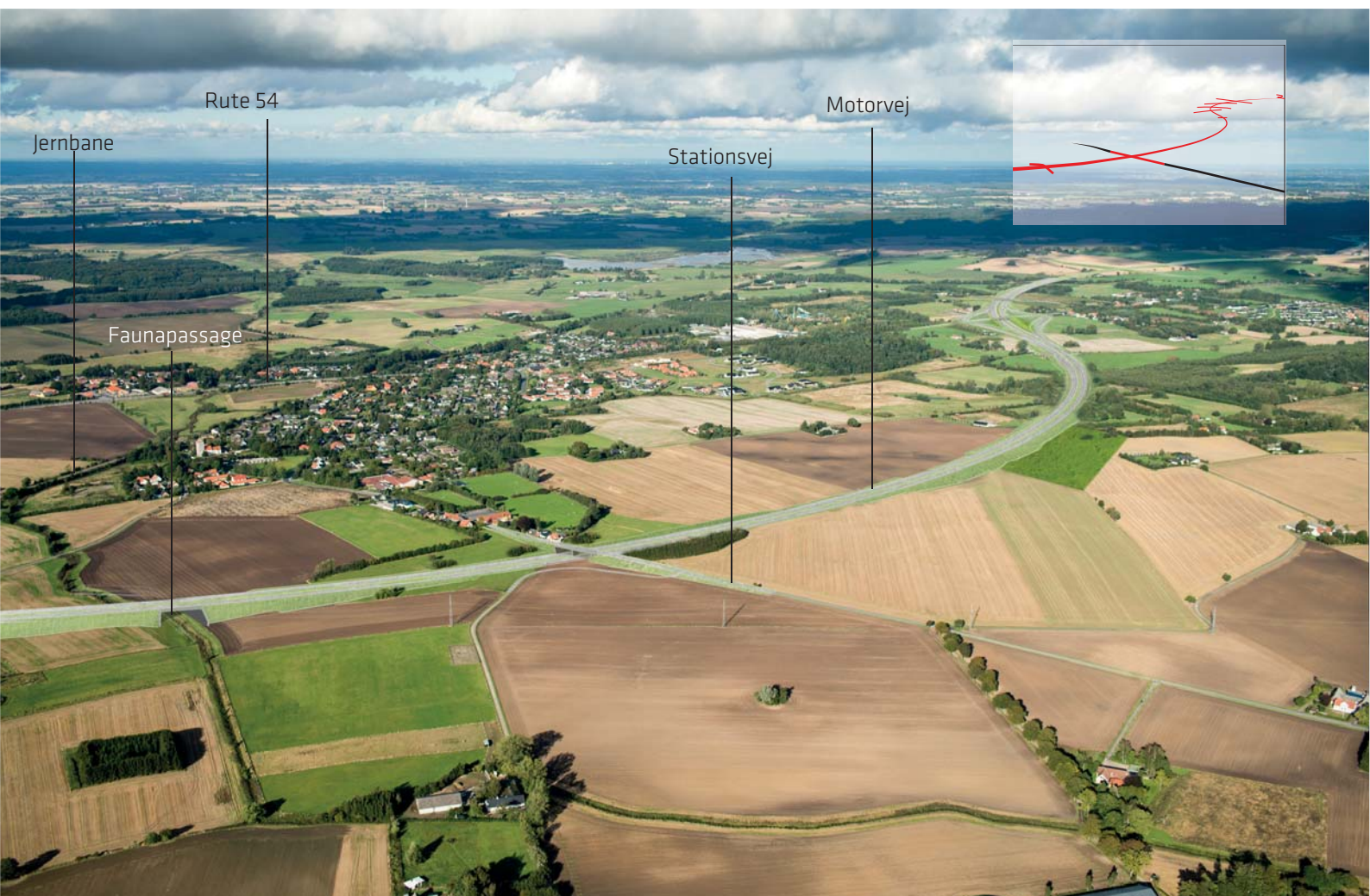

Fig. 21 - Forslag B - Motorvejen løber i en stor bue syd om Holme Olstrup

2 - FRA STATIONSVEJ TIL SKÆRINGEN AF DEN EKSISTERENDE RUTE 54

Motorvejen fortsætter i en stor bue syd om Holme Olstrup og skærer sig ind mellem Holme-Olstrup og Toksværd, hvor den kommer ret tæt på disse. Den vil på dette sted komme til at ligge i afgravning af støjmæssige og trafikale årsager. Dette vil gøre det at færdes på vejen til en kedelig oplevelse for trafikanten, men mindske de visuelle gener (se Fig. 24)

Selve motorvejen, med dens tilslutningsanlæg til den eksisterende Rute 54, er et stort indgreb på dette sted. Man kommer tæt på den eksisterende bebyggelse og det naturlige forløb på den eksisterende Rute 54 vil blive brudt, da vejen og de to nye rundkørsler hæves i fht. det eksisterende terræn.

3 - FRA SKÆRINGEN AF DEN EKSISTERENDE RUTE 54 TIL BOSERUP

Fra tilslutningsanlægget ved den eksisterende Rute 54 og frem mod Boserup løber motorvejen i en jævn bue nord for den eksisterende vej. Motorvejen ligger i afgravning på en stor del af stykket, og oplevelsen for trafikanten er derfor fortsat kedelig og monotom.

På det sidste stykke frem mod Boserup skærer motorvejen sig igennem et meget kuperet terræn, og vejen ligger derfor skiftevis i afgravning og på dæmning, hvilket skaber et uroligt vejbillede.

Villa Galinavej omlægges og krydser motorvejen på en bro.

Fra Boserup og frem til Sydmotorvejen er forløbet identisk med forslag A.

Fig. 23 - Forslag B- Tilslutningsanlægget mellem Holme Olstrup og Toksværd

Fig. 24 - View af tilslutningsanlægget mellem Holme Olstrup og Toksværd set sydvest mod den eksisterende Rute 54. Tilslutningsanlægget skærer sig kraftigt ind i landskabet inden motorvejen føres under Landevejen.

KONKLUSION

Visuelt er forslag B svær at indpasse harmonisk i landskabet, da landskabet syd for den eksisterende Rute 54 er ret kuperet og præget af de to bysamfund Holme Olstrup og Toksværd.

Hvor motorvejen løber nord for den eksisterende Rute 54, har landskabet ændret karakter fra den flade ådal nord for Holme Olstrup, til et mere kuperet landskab, der bølger op over højdedraget ved Hesede Skov. Her er det tydeligt svært at indpasse vejen.

At tilslutningsanlægget skal tilsluttes den eksisterende Rute 54 midt imellem Holme Olstrup og Toksværd virker som et voldsomt indgreb, der både vil give trafikanterne en kedelig og monotom oplevelse, da der køres i en dyb afgravning, og samtidig have stor indvirkning på det i forvejen urolige og fragmenterede forløb på den eksisterende Rute 54.

VISUEL VURDERING AF FORSLAG C

Forslag C løber syd om Holme Olstrup og Toksværd og rammer den eksisterende Rute 54 ved Boserup i et tilslutningsanlæg. Forløbet på den østlige del af strækningen er identisk med A.

1 - FRA FORDELERINGEN TIL STATIONSVEJ

På det første stykke fra Fordelerringen mod Stationsvej er forløbet stort set identisk med forslag B. Motorvejen løber gennem et småskalalandskab med kuperet terræn, og er hævet på en høj dæmning gennem landskabet for at kunne krydse Jernbanen og Jydebækken. Pga det kuperede terræn vil dæmningen og vejen blive et markant element i landskabet, som vil have svært ved at indpasse sig harmonisk.

Trafikanterne vil, pga dæmningen, få en flot udsigt fra vejen.

Den relativt store afstand ind til Holme Olstrup gør, at det er relativt få bebyggelser der vil blive direkte påvirket af motorvejen, rent visuelt.

Den eksisterende Rute 54 kobler sig på Fordelerringen via en ny vej der udgår fra Fordelerringen og løber mod nord.

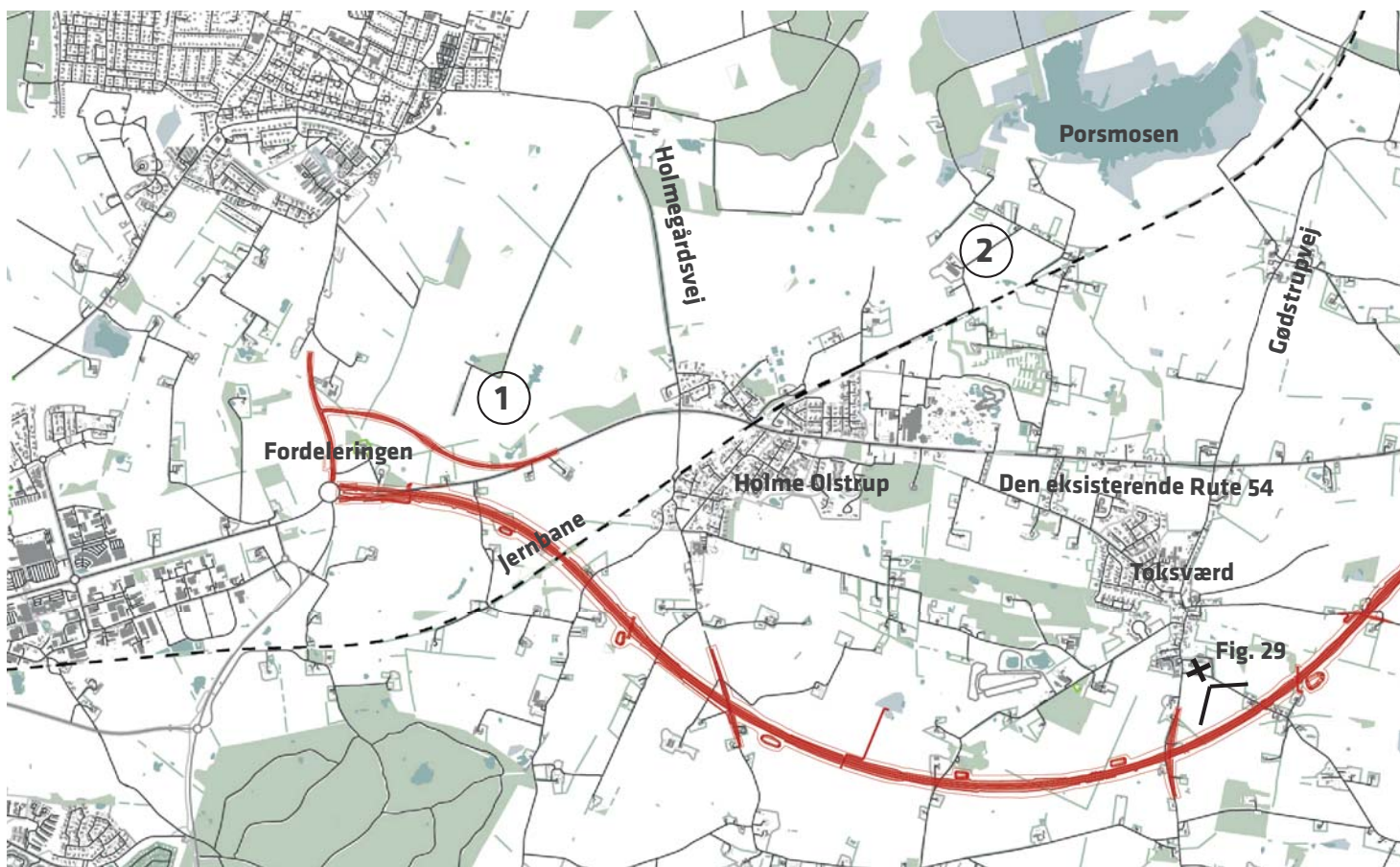

Fig. 26 - Forslag C

Fig. 25 - Motorvejens tilslutning til Fordelerringen

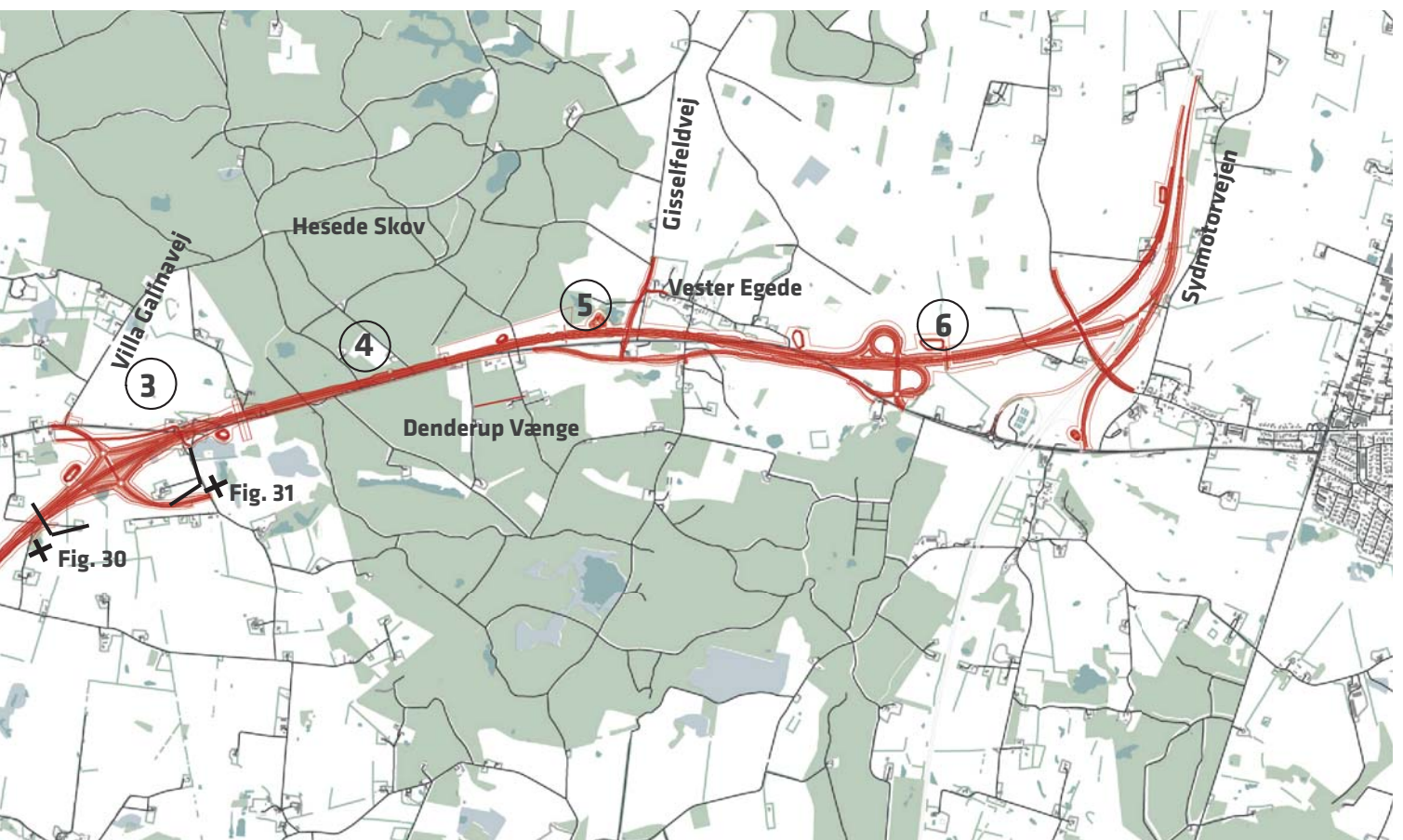

Fig. 27 -Motorvejen krydser jernbanen på en høj dæmning.

2- FRA STATIONSVEJ TIL NR. TVEDEVEJ

På strækningen mellem Stationsvej og Nr. Tvedevej gennembyrdes et mere åbent landskab med større afstand mellem bebyggelser og med færre trafikale krydsninger. Vejen ligger skiftesvist i afgravning og på dæmning, men vil trods alt få et rimeligt roligt forløb.

Fig. 28 - Motorvejen skifter mellem at løbe på dæmning og i afgravning. Stationsvej krydser motorvejen på en bro.

Fig. 29 - Fra Toksværd Kirke vil motorvejen ligge så lavt i afgravning, at den ikke er synlig. (den stiplede linje angiver vejens niveau.,

3. FRA NR. TVEDEVEJ TIL BOSERUP

På stykket mellem Nr. Tvedevej og Boserup bliver landskabet mere kompliceret med mange mindre bakker og dale, en del spredt bebyggelse som vil blive påvirket, samt mange læhegn. Her er det svært at indpasse vejen på en naturlig måde.

Umiddelbart før Boserup anlægges et tilslutningsanlæg der kobler sig på Sørupvej og den eksisterende Rute 54. Hvor Villa Galinavej kobler sig på, anlægges en samkørselsplads.

Tilslutningsanlægget vil være et stort indgreb på dette sted, da anlægget primært ligger hævet i landskabet, og for Boserup vil det blive alt dominerende.

Nærheden til den eksisterende Rute 54 og måden de to veje mødes, gør at landskabet på dette sted vil være meget præget af trafik med flere krydsende veje i forskellige vinkler.

Fig. 30 - Motorvejens møde med den eksisterende Rute 54. I baggrunden ses tilslutningsanlægget. Klokkegårdsvej lukkes, og føres over motorvejen som dobbeltrettet fællessti.

KONKLUSION

Visuelt fungerer forslag C bedre end forslag B, da linjeføringen ligger sydligere og dermed længere væk fra bysamfundene, med de komplikationer det medfører. Derudover får vejen et længere og mere roligt forløb.

Det er dog stadig et kuperet landskab som vejen gennembryder, så indpasningen af vejen er vanskelig, og der vil være mange skift mellem at ligge på dæmning og i afgravning.

På samme måde som krydsningen af den eksisterende Rute 54 i forslag B er et stort indgreb, er tilslutningsanlægget ved Boserup et stort anlæg, der vil dominere det omkringliggende landskab.

Fig. 31- Motorvejen set fra Sørupvej. Tilslutningsrampen ligger lavt i landskabet.

VISUEL VURDERING AF FORSLAG E

Forslag E løber syd om Holme Olstrup og Toksværd og fortsætter syd om Denderup Vænge, fremfor, som de tre øvrige forslag, at gennembyrde skoven. Det betyder tilgængelighed at der skal laves et helt nyt tilslutningsanlæg til sydmotorvejen.

1 - FRA FORDELERINGEN TIL STATIONSVEJ

På det første stykke fra Fordeleeringen mod Stationsvej er forløbet stort set identisk med forslag B og C. Motorvejen løber gennem et småskalalandskab med kuperet terræn, og er hævet på en høj dæmning gennem landskabet for at kunne krydse Jernbanen og Jydebækken. Pga det kuperede terræn vil dæmningen og vejen blive et markant element i landskabet, som vil have svært ved at indpasse sig harmonisk.

Trafikanterne vil, pga dæmningen, få en flot udsigt fra vejen.

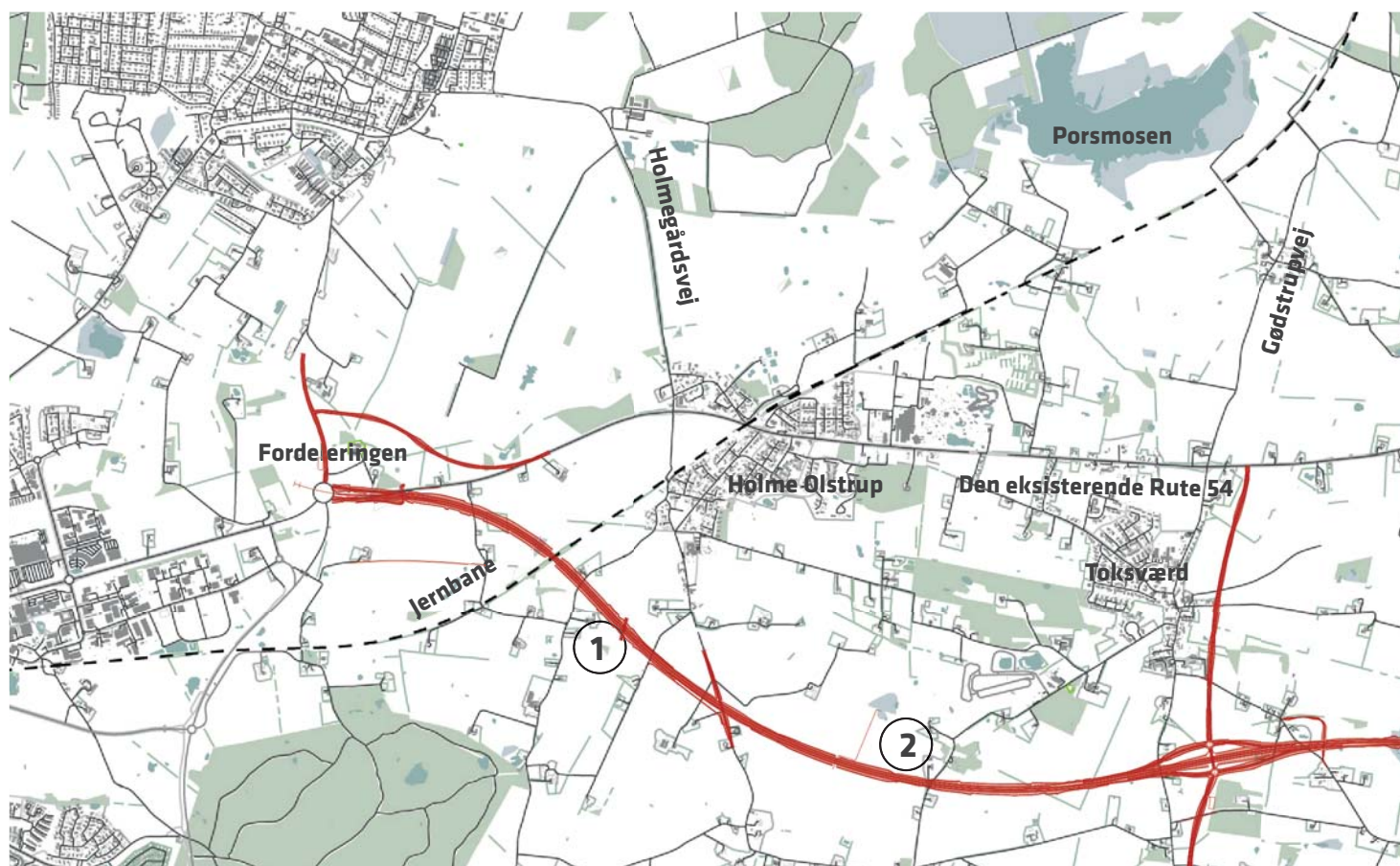

Fig. 33 - Forslag E

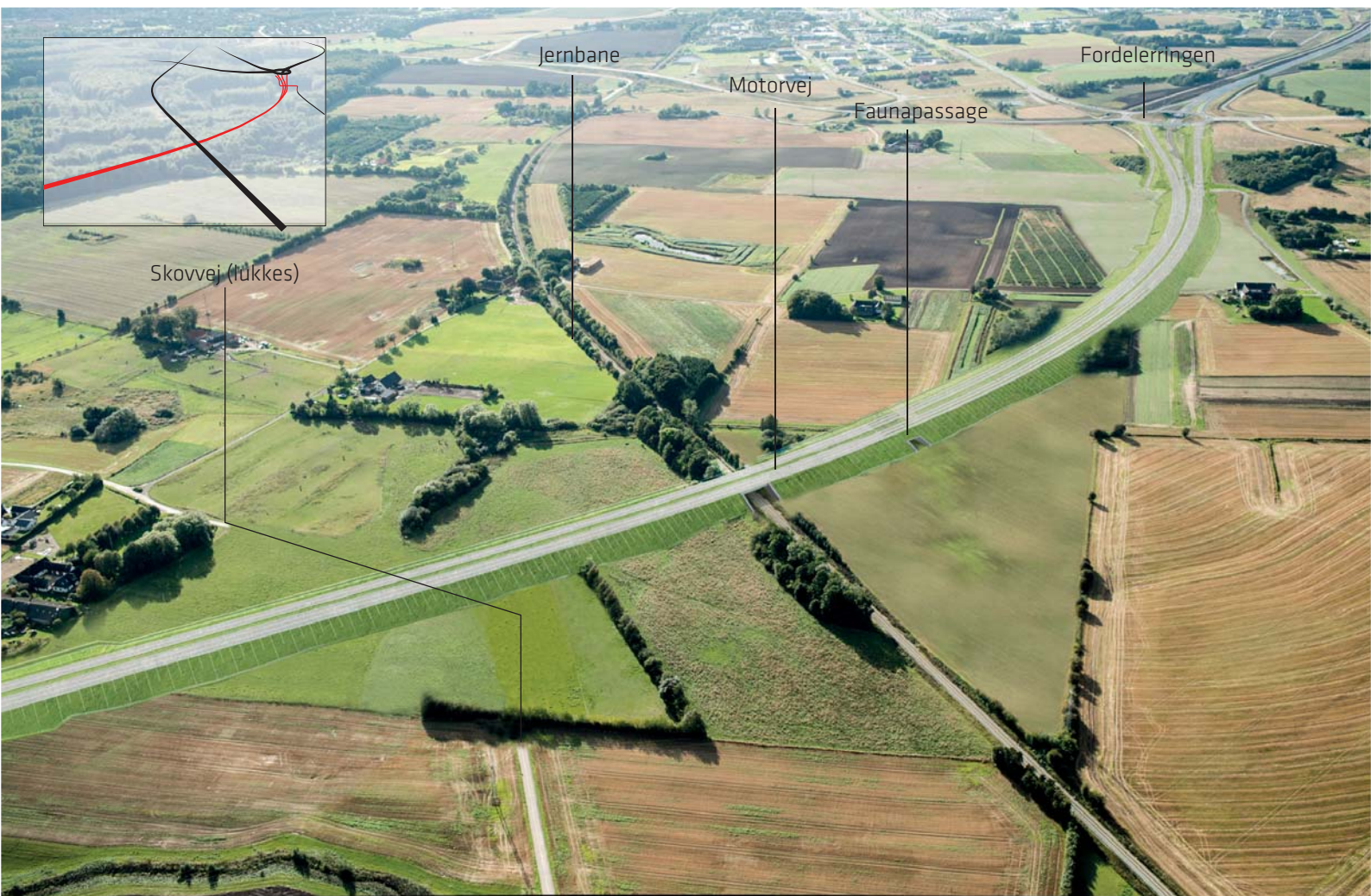

Fig. 32 - Forslag E krydser jernbanen på en dæmning

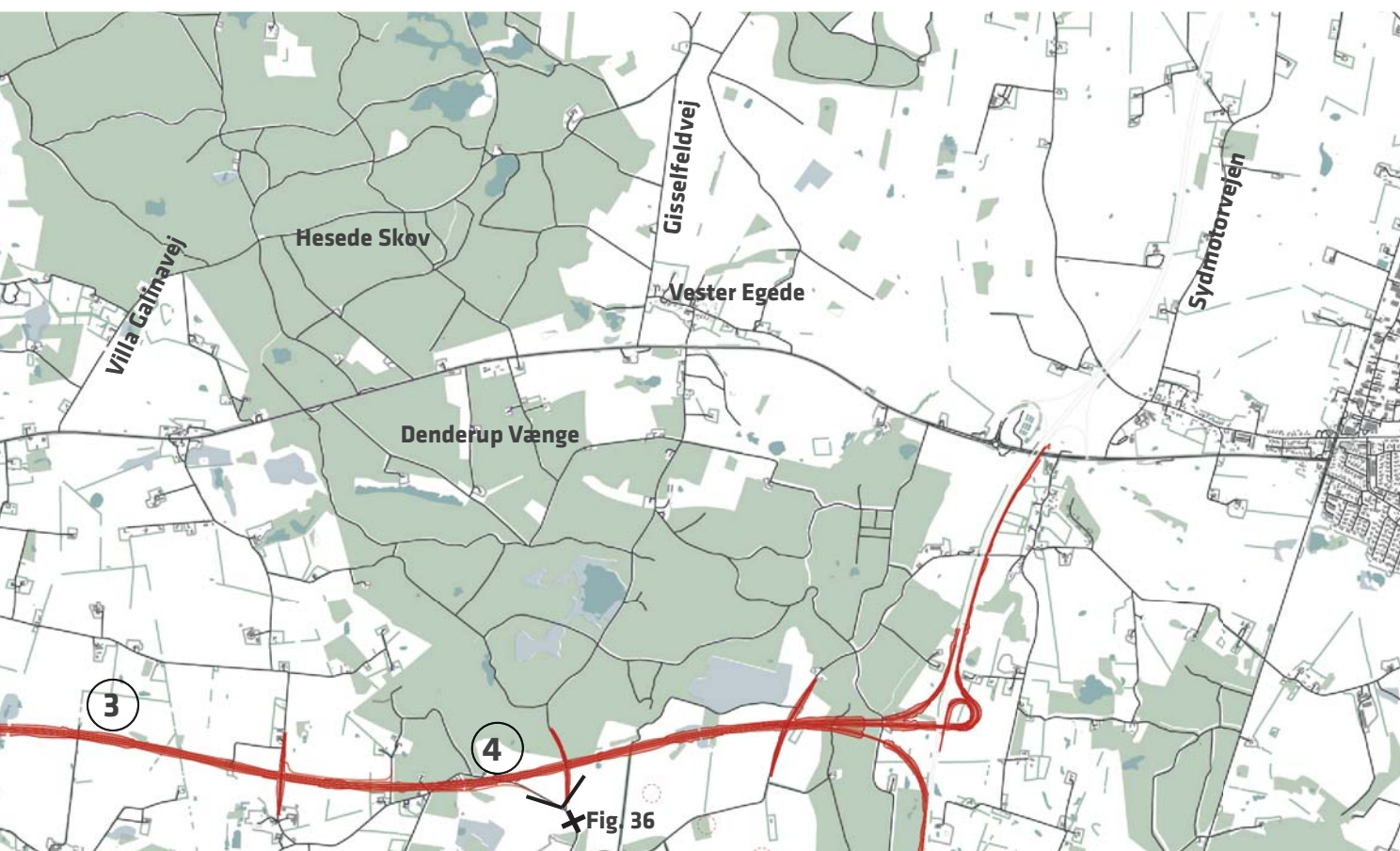

Fig. 34 - Motorvejen skifter mellem at løbe på dæmning og i afgravning. Stationsvej krydser motorvejen på en bro.

Den relativt store afstand ind til Holme Olstrup gør, at det er relativt få bebyggelser der vil blive direkte påvirket af motorvejen, rent visuelt.

Den eksisterende Rute 54 kobler sig på Fordelerringen via en ny vej der udgår fra Fordelerringen og løber mod nord.

2 - FRA STATIONSVEJ TIL NR. TVEDEVEJ

På strækningen mellem Stationsvej og Nr. Tvedevej er forløbet stort set identisk med forslag B og C. Her gennembydes et mere åbent landskab med større afstand mellem bebyggelser og med færre trafikale krydsninger. Vejen ligger skiftesvist i afgravning og på dæmning, men vil trods alt få et rimeligt roligt forløb på denne strækning.

Fig. 35- Tilslutningsanlægget syd for Toksværd. Motorvejen forbindes til den eksisterende Rute 54 via en ny forbindelsesvej øst om Toksværd.

3 - FRA NR. TVEDEVEJ TIL SØRUPVEJ

Ved Nr. Tvedevej anlægges et tilslutningsanlæg, der via en nye forbindelsesvej øst om Toksværd, kobler sig på den eksisterende Rute 54.

Tilslutningsanlægget lægges i en dyb afgravning og så langt fra bebyggelserne i Toksværd, at disse ikke påvirkes af betydning. Tilgængelig ligger den nye forbindelsesvej tæt op ad Toksværd by og især af Toksværd kirke med tilhørende kirkegård. Påvirkningen af det åbne landskab omkring kirken vil derfor blive væsentlig, og kirken vil komme til at ligge klemmt inde mellem tre veje.

Bortset fra tilslutningsanlægget er forløbet forholdsvis roligt. Det er dog et kuperet terræn med mange mindre bakker og dale som vejen skærer sig igennem, så for bilisten vil oplevelsen variere en del mellem at have udsigt og køre langs foden af skråningsanlæg.

4 - FRA DENDERUP VÆNGE TIL SYDMOTORVEJEN

Som det eneste forslag, lægger forslag E sig syd om Denderup Vænge, hvilket betyder at der kun vil være gennembrydning af skov umiddelbart op ad Sydmotorvejen. Her vil det foreslåede tilslutningsanlæg, med tilhørende ramper, samt en landskabsbro, blive markante elementer i det smukke landskab. Sydmotorvejen er i dag skjult bag skov, så den nye motorvej og tilslutningsanlægget vil være en væsentlig påvirkning af landskabet.

Forløbet gennem engene ved Sparresholm Gods er svært, da mange uforstyrrede boliger langs skovbrynet vil blive berørt. Her tænkes især på området omkring Sørup. Desuden vil vejen gennembyrde en fredelig enklave med stendiger mod skovbrynet og ikke-asfalterede veje, der i dag er stort set upåvirket af infrastruktur.

Det er også i dette område, at der er planlagt opstilling af vindmøller, hvilket også vil påvirke det fredelige landskab.

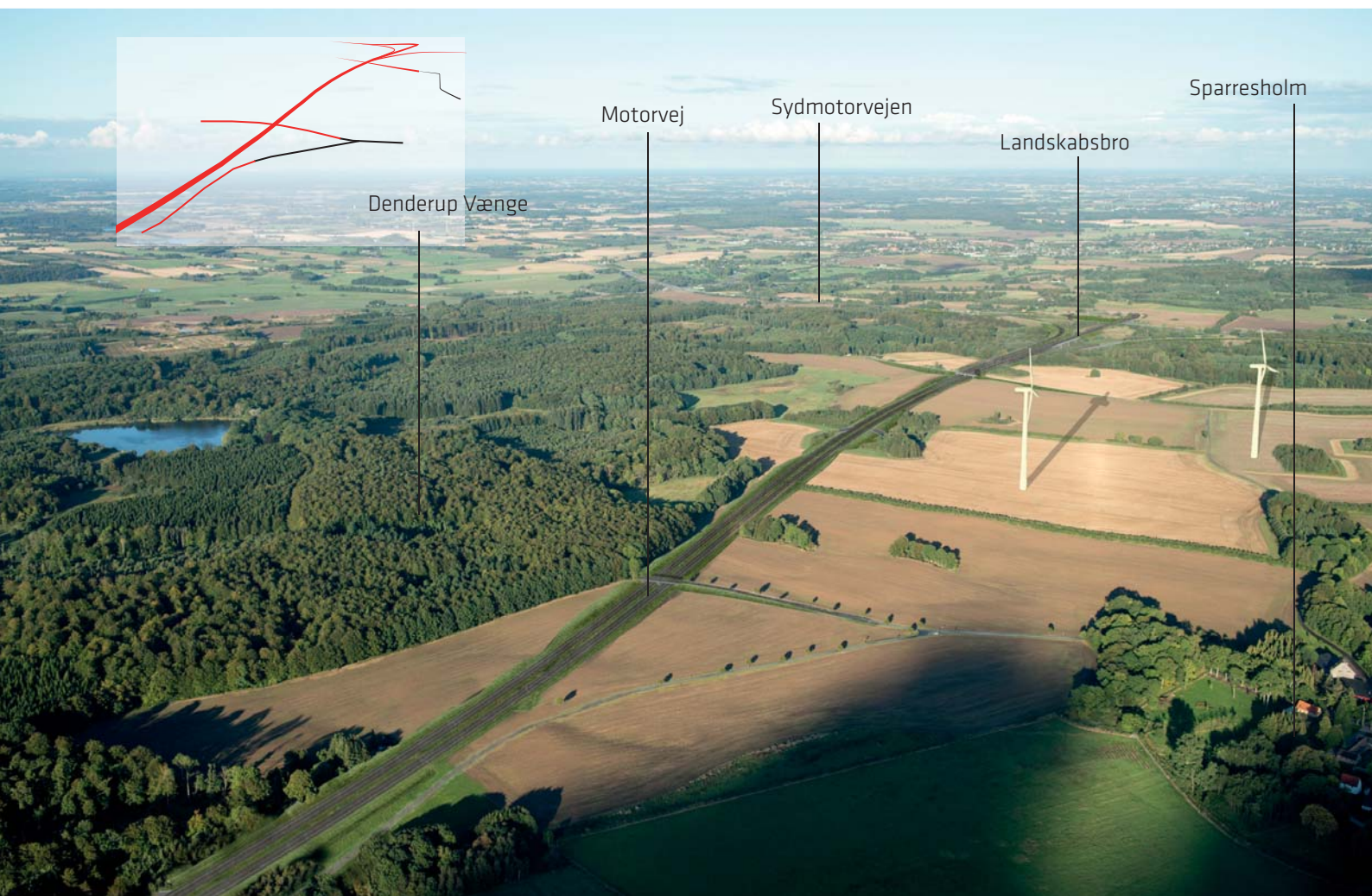

Fig. 37 - Motorvejen løber gennem det fredelige landskab syd for Denderup Vænge. De viste vindmøller er kommende vindmøller.

Fig. 36 - Forslag E set fra Denderupvej ved Sparresholm. Motorvejen ligger i afgravning og Denderupvej krydser over motorvejen på en bro.

Fig. 38 - Forslag E forbindes til Sydmotorvejen via et tilslutningsanlæg der bryder gennem et skovstykke. En landskabsbro sikrer faunapassage.

SAMMENFATTENDE KONKLUSION AF FORSLAG A, B, C OG E

SAMMENFATTENDE VURDERING AF ALLE FORSLAG

Det smukke landskab omkring den eksisterende Rute 54 er et komplekst landskab at placere en ny motorvej i. Landskabet varierer fra de flade ådale på hver side af højdedraget, hvorpå det langstrakte skovbælte breder sig ud, til de kuperede områder, der primært ligger syd for den eksisterende Rute 54 og i overgangen til højdedraget.

Landskabet gennemkrydses desuden af to åforløb og indeholder mange spredte bebyggelser i det åbne land, samt en stor mængde levende hegn og gamle stendiger.

At placere en motorvej i dette terræn vil derfor altid have konsekvenser i form af forskellige grader af visuel påvirkning.

Forslag A er det forløb der er lettest at indpasse, hvilket bl.a. skyldes at det gennembyrder et i forvejen roligt landskab. Forløbet nord om Holme Olstrup og Toksværd, hvor motorvejen løber på en høj dæmning, påvirker udsigten til det åbne landskab fra de nordlige kantzoner af bebyggelsen. Dette opvejes dog delvist af, at udsynet fra området allerede i dag er hindret af diverse hegn og plantninger.

At vejen er hævet, betyder at bilisterne vil få en flot udsigt ud over bl.a. de flade engområder.

Forslag B er det forløb der er sværest at indpasse på en tilfredstillende måde. Forløbet tæt op ad Holme Olstrup og Toksværd forstyrrer det omkringliggende landskab mindre, men skaber tilgængæld et rodet udtryk i et allerede fragmenteret og komplekst landskab, og gør køreoplevelsen til en monotom oplevelse, hvor man ikke har visuel kontakt til omgivelserne på en del af strækningen.

Den nære beliggenhed til de to bysamfund, betyder også at mange boliger vil blive påvirket af motorvejens nærhed. Dette afhjælpes dog delvist af, at motorvejen ligger i en dyb afgravning ved krydsningen med den eksisterende Rute 54.

Forslag C er, for bysamfundene, et bedre forløb, da motorvejen er trukket længere væk fra de større bebyggelser. Landskabet syd for den eksisterende 54 er dog

stærkt kuperet, og at gennembyrde dette landskab med en motorvej, vil altid resultere i et forløb, hvor oplevelsen for trafikanten bliver rodet og hvor vejen ikke visuelt fremstår som en naturlig del af landskabet.

Forløbet fra Hesede Skov og frem til Sydmotorvejen er identisk for forslag A, B og C og det er her valgt, at lægge motorvejen så tæt på den eksisterende Rute 54's tracé som muligt, dog med et sving nordpå ved tilslutning til Sydmotorvejen. Denne løsning begrænser den visuelle påvirkning af landskabet væsentligt, da området i dag allerede er præget af infrastruktur. Dog vil en motorvej med tilhørende tilslutningsanlæg være et væsentlig større indgreb i landskabet, end den eksisterende vej.

Beskyttelse af Vester Egede som landsbysamfund er vigtig, da motorvejen kommer til at løbe tæt forbi.

For bebyggelserne i Boserup, der ligger omkring den eksisterende Rute 54 ved kanten af Hesede Skov, vil forslag A, B og C være så kraftig en påvirkning, at det vil være tvivlsomt, hvad der vil være tilbage af bebyggelserne efter anlægget af motorvejen. Graden af dette varierer dog i de enkelte forslag. Bebyggelserne er dog allerede i dag kraftigt påvirket af den store mængde trafik på den eksisterende Rute 54.

Forslag E adskiller sig fra de øvrige forslag, ved at løbe syd om Denderup Vænge, så det øgede gennembrud af skoven undgås. Dette betyder dog til gengæld, at et fredeligt og uforstyrret landskab syd for skoven, og omkring Sparresholm, med en del mindre bebyggelser, vil blive påvirket. Det vil samtidig tilføre landskabet endnu et vejforløb tværs gennem landskabet, hvor forslag A, B og C udnytter et eksisterende tracé.

BILAG

Ring øst

Ford

FORSLAG A

lelerringen

TV-mast

Rute 54

Holme-Olstrup

Jernbanen

Bonbon-land

FORSLAG A

Motorvej

FORSLAG A

FORSLAG A

Rute 54

Nyt tilslutningsanlæg

Gødstrupvej

FORSLAG A

Jernbanen

Ny tilslutning til Rute 54

Porsmosen

Faunap

Rute 54 lukkes og forbindes til Sørupvej

FORSLAG A

ssage

Ny dobbeltrettet
fællessti

Sørupvej

FORSLAG A

Faunapassage

Den eksisterende
Rute 54 omdannes til
dobbeltrettet cykelsti

Vester Egede

FORSLAG A

Ny lokalvej

FORSLAG A

Nyt tilslutningsanlæg

Faunapassage

Slettehavevej

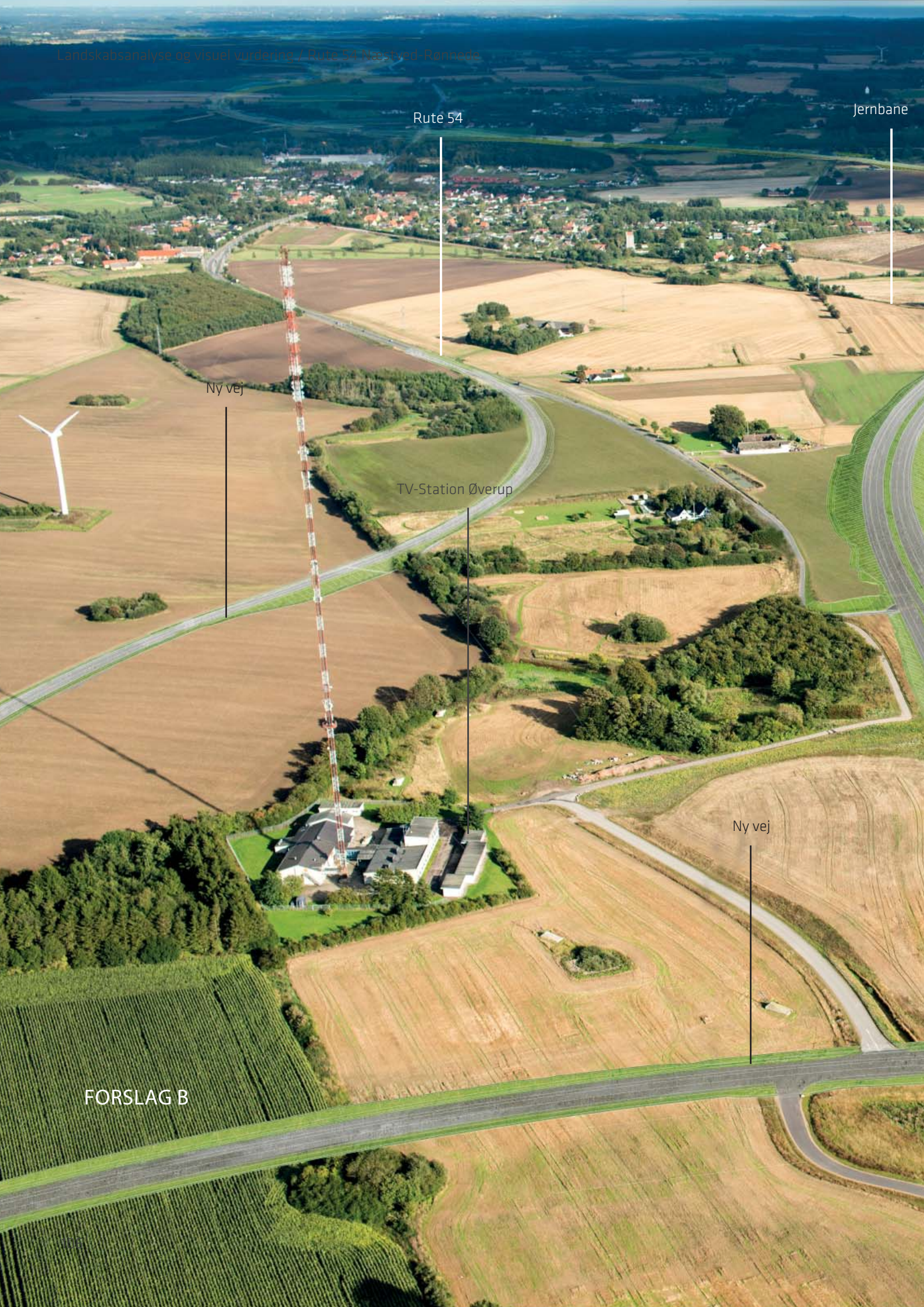
Camp Adventure

FORSLAG A

Sydmotorvejen

Rute 54

Rute 54

Jernbane

Ny vej

TV-Station Øverup

Ny vej

FORSLAG B

Fællesti

Fordelerringen

Motorvej

Jernbane

Skovvej (lukkes)

FORSLAG B

Motorvej

Faunapassage

Fordelerringen

Rute 54

Motorvej over terræn

FORSLAG B

Motorvej under terræn

Jernbane

Rute 54

Faunapassage

FORSLAG B

Motorvej

Stationsvej

Bon Bon Land

Motorvej

FORSLAG B

Samkørselsplads

Tilslutning til Ravnstrupvej

Tilslutning til Rute54

Søledsvej (lukket)

Ny rundkørsel på den
eksisterende Rute 54

FORSLAG B

Rampe til
Tilslutningsanlægget

Motorvej

Rute 54

Jernban

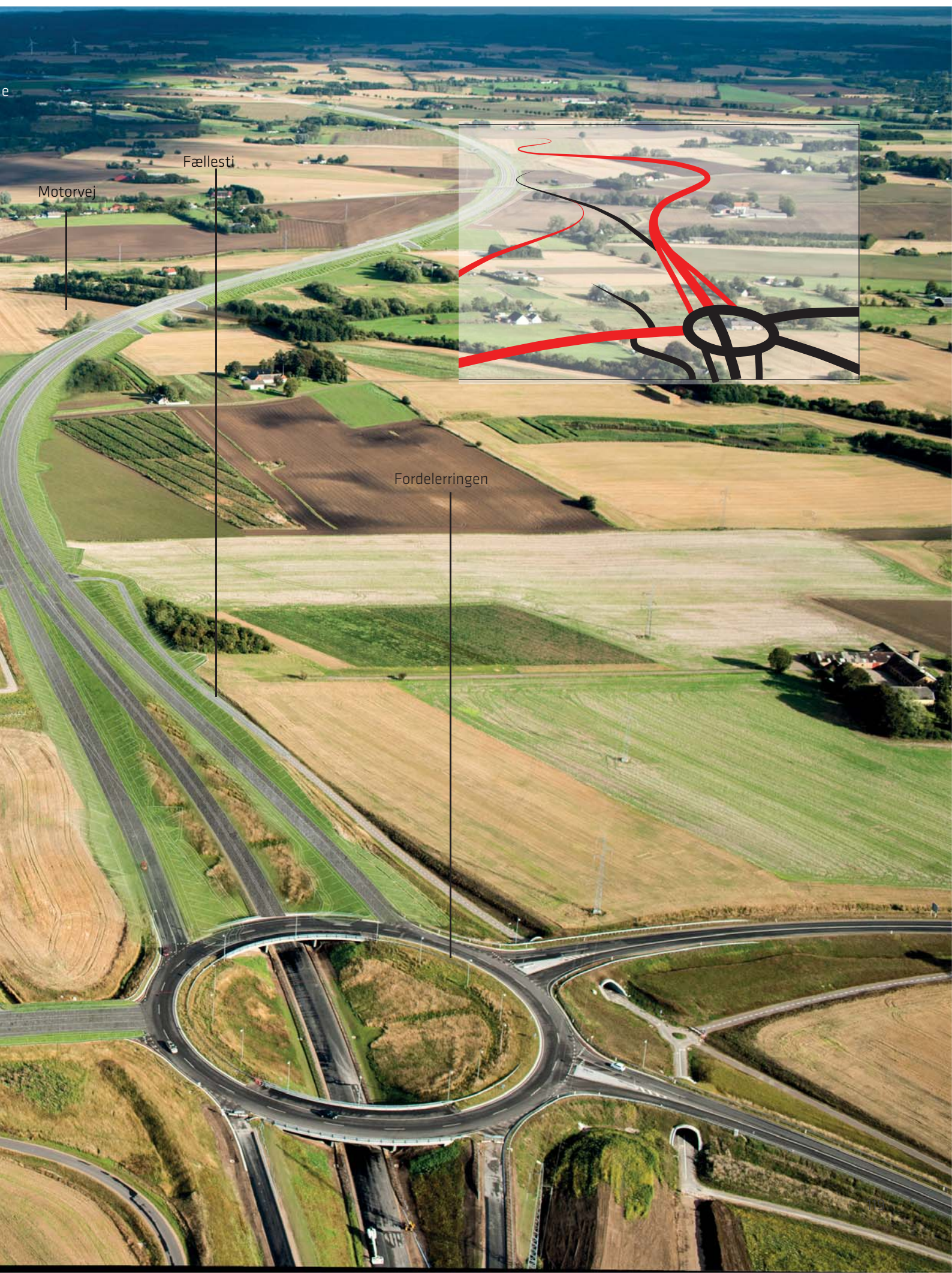
Ny vej

TV-Station Øverup

Ny vej

FORSLAG C

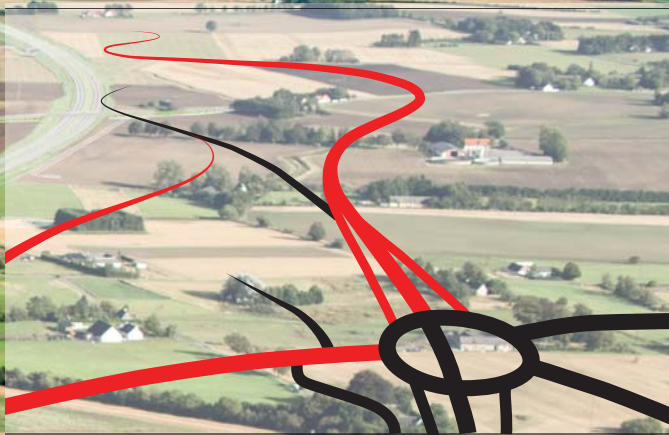
e

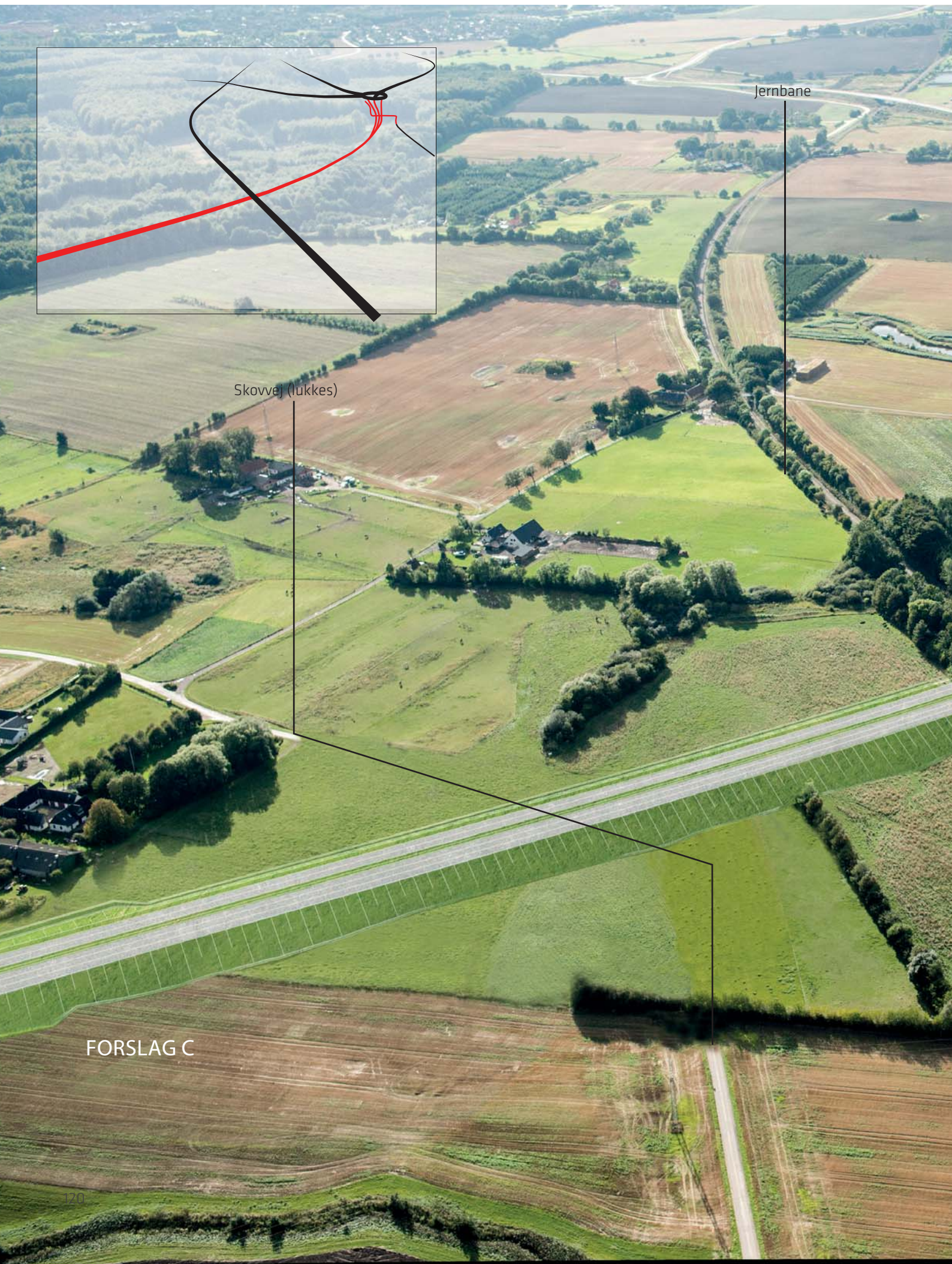

Motorvej

Fællesti

Fordelerringen

Jernbane

Skovvej (lukkes)

FORSLAG C

Motorvej

Faunapassage

Fordelerringen

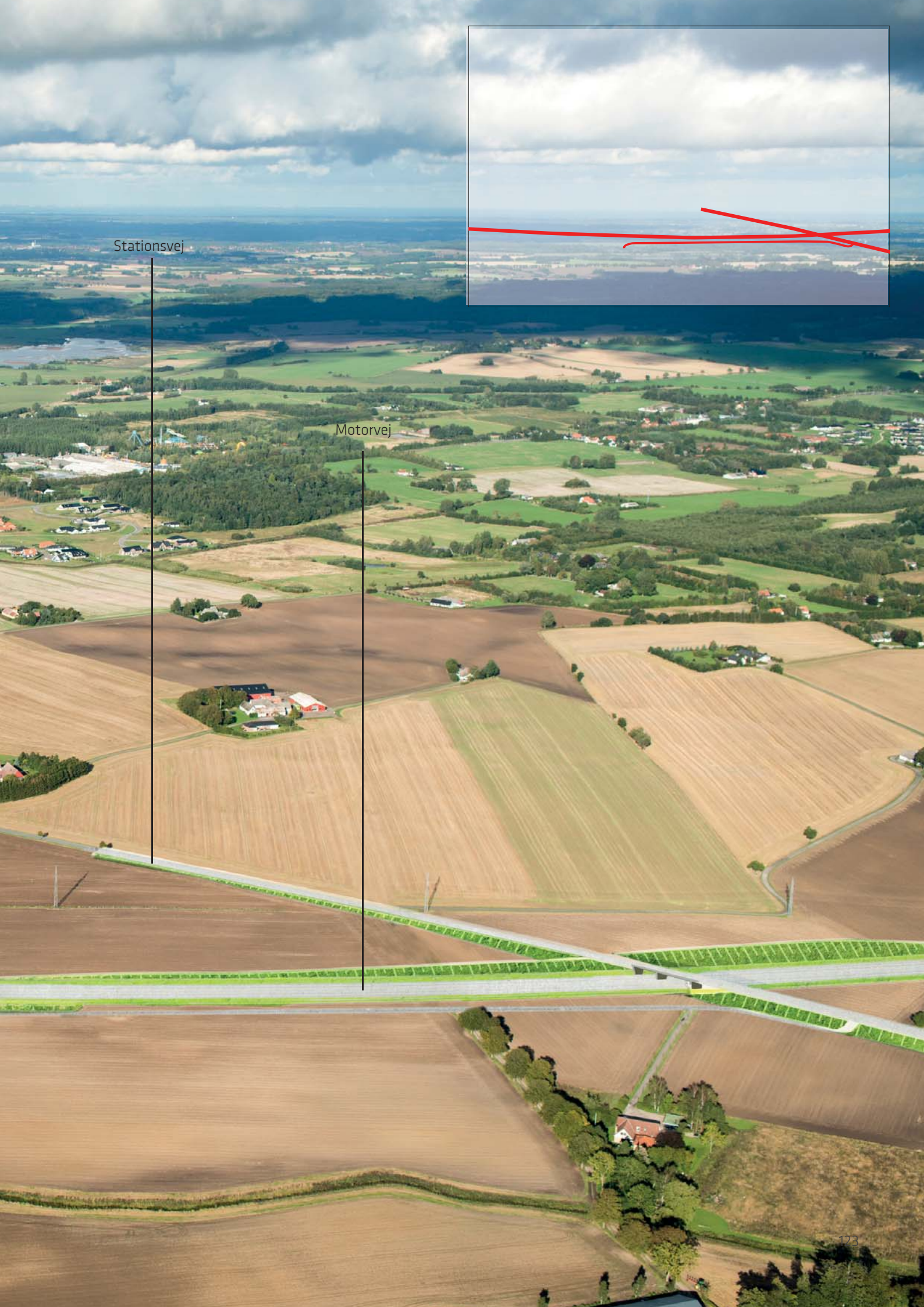
Rute 54

Holme Olstrup

Jernbane

Faunapassage

FORSLAG C

Stationsvej

Motorvej

FORSLAG C

FORSLAG C

Klokkergårdsvej

Tilslutningsanlægget

FORSLAG C

otorvej

Jernbane

Skovvej (lukkes)

FORSLAG E

Fordelerringen

Faunapassage

Motorvej

Holme Olstrup

Rute 54

Jernbane

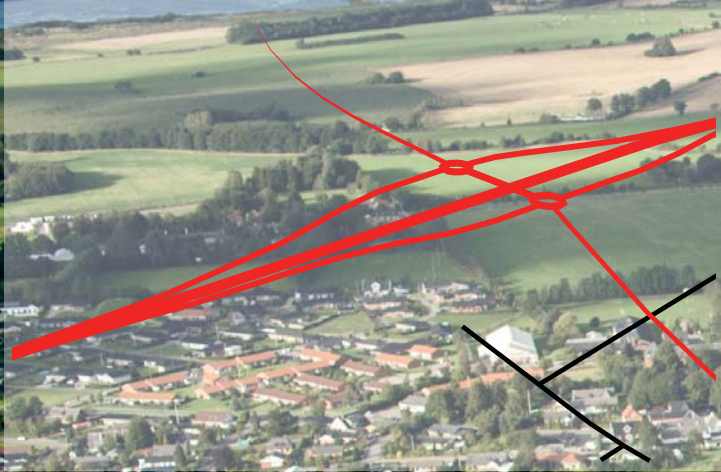
Faunapassage

FORSLAG E

Stationsvej

Motorvej

Toksværd kirke

Motorvej

FORSLAG E

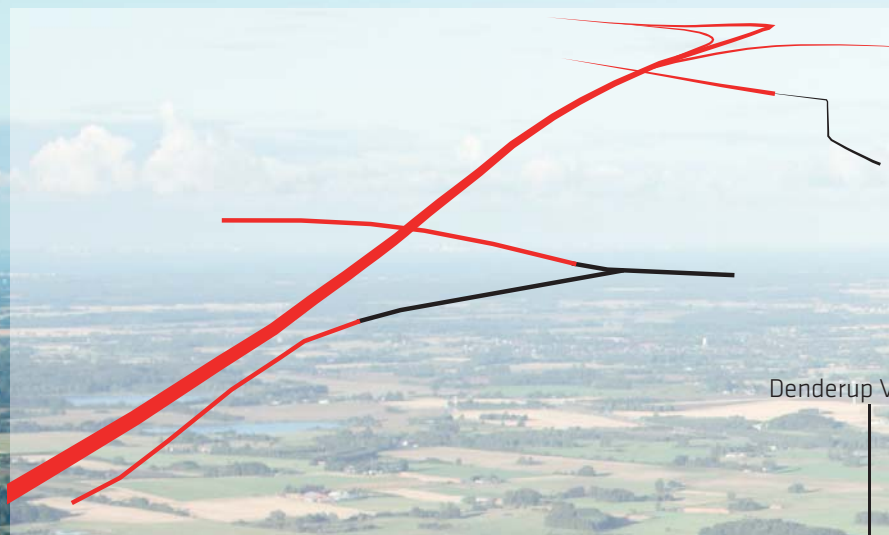
Ny forbindelsesvej

Tilslutningsanlæg

Samkørselsplads

Nr. Tvejevej lukkes

Denderup Vænge

Motorvej

FORSLAG E

Sydmotorvejen

Landskabsbro

Sparresholm

Denderup Vænge

Denderupvej

Sydmotorvejen

Vejdirektoratet har lokale kontorer i:

Aalborg, Fløng, Middelfart,
Næstved og Skanderborg
samt hovedkontor i København

Find mere information på
vejdirektoratet.dk

Vejdirektoratet
Niels Juels Gade 13
1022 København K

Telefon 7244 3333
vd@vd.dk
vejdirektoratet.dk

